

PROGRAMACIÓN MÚSICA

2º e 4º E.S.O

I.E.S. SALVATERRA DE MIÑO

Curso 2022-2023

1. Introdución
2. Contextualización
3. Competencias clave: Contribución da materia ó seu desenvolvemento en ESO e Bacharelato
4. Obxectivos Xerais ESO e Bacharelato
5. Contidos por curso e relación cos estándares de aprendizaxe avaliábeis.
6. Criterios de avaliación
7. Contidos mínimos esixíbeis.
8. Instrumentos e procedementos de avaliación
9. Criterios de cualificación
10. Pláns de reforzo e recuperación de materias pendentes para E.S.O. e Bacharelato
11. Metodoloxía e didáctica
12. Materiais e recursos didácticos
13. Medidas de atención á diversidade
14. Contribución da área de música ao Plan Lector en ESO
15. Contribución ás novas tecnoloxías (TICS)
16. Actividades complementarias e extraescolares
17. Criterios para avaliar a programación e a propia docencia
18. Seccións bilingües Música 2º e 4º da E.S.O.
19. Comunicación Audiovisual e 2º Bacharelato

1. Introducción

1.1. Xustificación da programación

A elaboración desta programación é unha necesidade de capital importancia, pois ha de servir de guía no proceso de ensino-aprendizaxe. Para que este proceso conclúa con resultados satisfactorios, é necesario que se especifiquen previamente os obxectivos, e planifíquese dunha forma sistemática e estruturada o proxecto de etapa. Para iso é necesario atender aos seguintes aspectos: os contidos que deben aprender os alumnos, a metodoloxía que se vai a aplicar e os materiais cos que se conta para conseguir os obxectivos expostos. Ademais destes elementos, tamén se terán en conta as medidas de atención á diversidade do alumnado, así como o desenvolvemento das competencias básicas e os criterios de avaliación, co fin de configurar un Proxecto Curricular que se axuste ás necesidades e á meta educativa que perseguimos para os nosos alumnos.

1.2. Contextualización

O Departamento de Música do IES Salvaterra de Miño, imparte aulas da mencionada materia en 2º e 3º da ESO con carácter obrigatorio, e como materia optativa no 4º da ESO. Así mesmo imparte aulas de Linguaxe e Práctica Instrumental en 1º de Bacharelato e Historia da Música e a Danza e Comunicación Audiovisual en 2º Bacharelato como materias optativas.

Dende o curso 13/14 o departamento conta con Sección bilingüe de música que no presente curso abranguerá un grupo de 2º da ESO, dous grupo de 3º da ESO e un grupo de 4º da ESO.

O departamento conta con dous profesores con destino definitivo no centro dende o curso 20/21, ambos con habilitación para impartir Seccións Bilingües polo que a profesora Dña. Eva Fernández impartirá clase ao grupo de 3º da ESO e os demais serán impartidos por D. Fernando Abreu.

As aulas de Música no IES Salvaterra de Miño desenvólvense na aula específica da que dispón o centro. Esta aula dispón de boas condicións de luz natural (excesivas por díasas). Non obstante presenta graves problemas acústicos que afectan ao correcto desenvolvemento das actividades da propia aula como das aulas veciñas, creándose unha grande contaminación acustica en todo o edificio.

Ademais da aula específica de música o departamento tamén imparte aulas na Aula de Audiovisuais do centro cando os dous profesores da materia imparten docencia no mesmo horario. Do mesmo xeito e dende o curso 2008/09 o departamento encargouse do coidado e mantemento do Laboratorio de Audiovisuais, o cal deixou de existir este curso debido a obras realizadas no centro.

Un ano mais preséntase o problema da falta dunha segunda aula específica dotada de material específico par impartir aulas nas horas onde se simultanean os dous profesores da materia.

1.3. Libros de texto

Como nos últimos anos o departamento no existe ningún libro de texto obrigatorio. Para o presente curso os profesores darán apuntamentos sobre os apartados teóricos e utilizaranse os libros de texto dos que dispón o departamento que cederá en prestamo ós alumnos si o considera oportuno.

O curso 20/21 o centro comezou a ser centro Dixgal e este curso teremos Dixgal en toda a ESO, polo cal se empregarán os recursos de dita plataforma.

No 2º e 3º da ESO pode ser obrigatoria a utilización da Frauta doce como instrumento de aula propio dos alumnos si o profesor que imparte a materia así o decide.

No Bacharelato nas materias de Música: Linguaxe e Práctica Musical e na de Historia da Música e a Danza no haberá libro de texto e se traballará directamente con apuntamentos e material entregado polo propio profesor nas aulas.

No curso 20/21 incorporamos o traballo co Ukeleles que serán de propiedade do alumnado para a práctica instrumental en tódolos niveis educativos onde se imparta a materia.

Para a realización da presente programación do departamento de Música do IES Salvaterra de Miño tomáronse como referencia os proxectos curriculares para a materia elaborados por varias editoriais, así coma materiais realizados polo propio departamento, facendo unha escolla daqueles mais apropiados as características propias do noso centro e do noso proxecto curricular.

1.4. Membros do departamento

- Fernando Abreu Fernández, profesor de ensino secundario con destino definitivo no centro.

- Eva Fernández Domínguez, profesora de ensino secundario con destino definitivo no centro.

1.5. Xefa do Departamento

- Eva Fernández Domínguez

1.6. Cursos e materias que imparte cada profesor/a

1.6.1. ESO

- Fernando Abreu imparte a materia de Música en 2º da ESO, 3º de ESO, 4º de ESO, 2º de Bach e Comunicación Audiovisual.
- Eva Fernández Domínguez, imparte Música en 2ºda ESO, 3º da ESO, nos grupos non bilingües de 2º e 4º da ESO e LPM en 1º de Bacharelato.

1.6.2. Bacharelato

- Fernando Abreu imparte Historia da Música e da Danza en 2º de Bacharelato, onde tamén imparte a optativa propia do centro Comunicación Audiovisual nos dous grupos.
- Eva Fernández imparte Linguaxe e Práctica Instrumental nun grupo de 1º de Bach.

1.7. Reunión do departamento

Non dispomos dunha hora específica asignada para a reunión do departamento dos profesores da materia así que estas realizaranse dentro do horario de permanencia no centro no que coincidamos os dous profesores da materia sen docencia nin outras reunións.

2. Contextualización

2.1. Marco Legal

Esta programación articúlase en torno ós criterios preceptivos expresados no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

2.2. Obxectivos marco da programación

Atendendo de xeito específico ó contexto descrito a programación impónse como obxectivo marco as seguintes liñas de traballo:

- Favorecer un ocio e unha convivencia de calidade ó redor da cultura coma referencias dun estilo de vida saudable.
- Dar a coñecer as diferentes propostas musicais que se ofertan na comarca, mellorar a participación do alumnado e o aproveitamento dos recursos culturais.
- Identificar o feito cultural como elemento indispensable na mellora do territorio e na construción dunha identidade procomún.
- Pór en contacto os nosos alumnos coa realidade cultural europea e internacional na actualidade como elemento de control que favorece o noso desenvolvemento e a

valorización do noso propio acervo.

- Introducir novas dinámicas culturais de socialización que permitan establecer diálogo e xerar redes de integración europeas.
- Manter asimesmo un contacto vivo e enriquecedor coas diferentes institucións educativas de música na contorna e especialmente coas escolas de música e agrupacións musicais do concello e os colexios de primaria.
- Favorecer un desenvolvemento persoal rico que integre experiencias artísticas conectadas.
- Introducir dinámicas de profesionalización e de excelencia no desenvolvemento dun sector cultural da contorna entendido como motor económico en competencia nun mercado globalizado.
- Introducir formas de vida sostibles e respetuosas co medio ambiente é o principal reto que afronta esta xeración. Introducir propostas culturais que teñan incorporada esta reflexión coma punto de partida pode ser, na medida en que a cultura e a música son formas principais de socialización, elementos de reflexión e debate que artellen rutinas beneficiosas e provoquen significativos progresos para a comarca.

3. Competencias clave: Contribución da materia ó seu desenvolvemento en ESO e Bacharelato

Son competencias, as capacidades para aplicar de xeito integrado os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

Son sete as competencias que a LOMCE considera básicas. Ó seu desenvolvemento contribúe a materia de música do modo que a continuación se describe.

3.1. Competencia Conciencia e Expresión Cultural - CCEC.

- Fomenta a capacidade de apreciar, comprender e valorar críticamente diferentes manifestacións culturais e musicais, a través de experiencias perceptivas e expresivas e do coñecemento de músicas de diferentes culturas, épocas e estilos.
- Potencia actitudes abertas e respectuosas e ofrece elementos para a elaboración de xuízos fundamentados respecto das distintas manifestacións musicais, establecendo conexións con outras linguaxes artísticas e cos contextos social e histórico aos que se circunscribe cada obra.
- Permite adquirir habilidades para expresar ideas, experiencias ou sentimentos de forma creativa, especialmente presentes en contidos relacionados coa interpretación, a improvisación e a composición, tanto individual como colectiva, que á súa vez estimulan a imaxilnación e a creatividade. Por outra banda, unha mellor comprensión do feito musical permite a súa consideración como fonte de pracer e enriquecemento persoal.

3.2. Competencia Sentido da Iniciativa e Espírito Emprendedor- CSIEE

- Desenvolve a capacidade para traballar colaborativamente e a habilidade para planificar e xestionar proxectos. A interpretación e a composición son dous claros exemplos de actividades que requiren dunha planificación previa e da toma de decisións para obter os resultados desexados.
- Desenvolve capacidades e habilidades tales como a perseveranza, a responsabilidade, a autocrítica e a autoestima (de forma moi especial en actividades relacionadas coa interpretación instrumental e ou vocal)

3.3. Competencia Social e Cívica – CS

- Fomenta unha socialización de calidade ó redor do feito cultural.
- Colabora na adquisición de habilidades para relacionarse cos demais. Dá oportunidades de expresar ideas propias, valorar as dos demais e coordinar as propias accións coas dos outros integrantes do grupo responsabilizándose na consecución dun resultado.
- Favorece a comprensión de diferentes culturas e formas de vida, un mellor coñecemento do outro, a súa valoración e respecto.

3.4. Competencia Dixital - CD

- Posibilita o coñecemento e dominio básico do «hardware» e o «software» musical, dos distintos formatos de son e de audio dixital ou das técnicas de tratamento e gravación do son así como a produción de mensaxes musicais, audiovisuais e multimedia.
- Favorece, así mesmo, o seu aproveitamento como ferramenta para os procesos de autoaprendizaxe e a súa posible integración nas actividades de lecer.
- Se potencian destrezas relacionadas co tratamento da información aínda e a reflexión sobre o uso de produtos musicais e a súa relación coa distribución e os dereitos de autor.

3.5. Competencia para Aprender a Aprender - CAA

- Potencia capacidades e destrezas fundamentais para a aprendizaxe guiada e autónoma como a atención, a concentración e a memoria, á vez que desenvolve o sentido da orde e da análise.
- Introduce a reflexión sobre a motivación, as propias posibilidades, a autoconfianza e a aprendizaxe autónoma a través de obxectivos cuia consecución se dilata no tempo.

3.6. Competencia en Comunicación Lingüística - CCL

- Enriquece os intercambios comunicativos e á adquisición e uso dun vocabulario musical e expresivo básico. Tamén colabora á integración da linguaxe musical e a linguaxe verbal, e á valoración do enriquecemento que dita interacción xera.

3.7. Competencia Matemática e Competencia básica en Ciencia e Tecnoloxía - CMCCT

- Co fin de xerar hábitos saudables, reflexiona sobre a calidade do ocio e do medio ambiente, o exceso de ruído, a contaminación sonora e o uso indiscriminado da música.
- Favorece o uso correcto da voz e do aparello respiratorio previndo problemas de saúde.
- Favorece o coñecemento de procesos físico-acústicos e matemáticos que se agochan detrás musical, e a través das tecnoloxías musicais e a programación e o deseño sonoro introduce novas aplicacións das matemáticas na vida cotiá.

4. Obxectivos Xerais ESO e Bacharelato

4.1. Obxectivos xerais da materia de Música en ESO:

Son obxectivos xerais nesta etapa favorecer:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- j) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
- k) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.
- l) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- m) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
- n) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

4.2. Obxectivos xerais da materia de Música en Bacharelato: Linguaxe e Práctica Musical e Historia da Música e da Danza.

As materias de música contribuirán a desenvolver no alumnado de BACHARELATO as capacidades que lle permitan:

- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da

Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacíficamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- g) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- h) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- i) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- l) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- m) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- n) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- o) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

4.3. Obxectivos específicos da materia de Música:

a) A adquisición dun vocabulario que permita a descrición de fenómenos musicais.

b) A comprensión da linguaxe musical como medio de expresión artística.

c) O desenvolvemento dunha sensibilidade cara á expresión musical e o entendemento da música como un fenómeno imbricado na historia e na sociedade.

d) Desenvolver unha reflexión sobre a perspectiva de xénero na sociedade e a influencia da cultura e da música na súa conformación. Ademais, o ensino da Música nesta etapa terá como finalidade o desenvolvemento das seguintes capacidades:

- Utilizar a voz, o corpo, obxectos, instrumentos e recursos tecnolóxicos para expresar ideas e sentimentos, enriquecendo as propias posibilidades de comunicación e respectando outras formas distintas de expresión.

- Desenvolver e aplicar diversas habilidades e técnicas que posibiliten a interpretación (vocal, instrumental e de movemento e danza) e a creación musical, tanto individuais como en grupo.

- escoitar unha ampla variedade de obras, de distintos estilos, xéneros, tendencias e culturas musicais, apreciando o seu valor como fonte de coñecemento, enriquecemento intercultural e pracer persoal e interesándose por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias.

- Recoñecer as características de diferentes obras musicais como exemplos da creación artística e do patrimonio cultural, recoñecendo as súas intencións e funcións e aplicando a terminoloxía apropiada para describilas e valoralas críticamente.

- Utilizar de forma autónoma diversas fontes de información medios audiovisuais, Internet, textos, partituras e outros recursos gráficos para o coñecemento e goce da música.

- Coñecer e utilizar diferentes medios audiovisuais e tecnoloxías da información e a comunicación como recursos para a produción musical, valorando a súa contribución ás distintas actividades musicais e á aprendizaxe autónoma da música.

- Participar na organización e realización de actividades musicais desenvolvidas en diferentes contextos, con respecto e disposición para superar estereotipos e prexuizos, tomando conciencia, como membro dun grupo, do enriquecemento que se produce coas achegas dos demais.

- Comprender e apreciar as relacións entre a linguaxe musical e outras linguaxes e ámbitos de coñecemento, así como a función e significado da música en diferentes producións artísticas e audiovisuais e nos medios de comunicación.

- Elaborar xuízos e criterios persoais, mediante unha análise crítica dos diferentes usos sociais da música, sexa cal for a súa orixe, aplicándoos con autonomía e iniciativa a situacións cotiás e valorando a súa contribución á vida persoal e á da comunidade.

- Valorar o silencio e o son como parte integral do medio ambiente e da música, tomando conciencia dos problemas creados pola contaminación acústica e as súas consecuencias.

5. Contidos por curso e relación cos estándares de aprendizaxe avaliáveis.

5.1. Que son Contidos (C) e estándares de aprendizaxe avaliáveis (MUB). bloques de contidos na ESO.

Son contidos o conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribúen ao logro dos obxectivos de cada ensinanza e etapa educativa, e á adquisición de competencias. Por Estándares de aprendizaxe avaliáveis entendemos especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber.

No DECRETO 86/2015, do 25 de xuño, establécese o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia, defínense catro grandes bloques de contidos básicos relacionados así como os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliáveis relacionados:

- Bloque 1. Interpretación e creación: Integra a expresión instrumental, vocal e corporal coa improvisación e a composición musical, o que permitirá aos estudantes participar da música dunha forma activa, como músicos.

- Bloque 2. Escoita: Pretende crear a primeira actitude fundamental cara á música e dotar ao alumnado das ferramentas básicas para gozar da mesma a través da audición e comprensión do feito musical.

- Bloque 3. Contextos musicais e culturais: Relaciona a música coa cultura e a historia, dá a coñecer o valor do patrimonio musical español e insignia a identificar o estilo e as características distintivas da música que delimitan cada un dos períodos históricos básicos.

- Bloque 4. Música e tecnoloxías: Pretende abarcar o coñecemento e a práctica da interacción entre música e novas tecnoloxías. Estes aspectos teñen especial importancia debido á proximidade que as tecnoloxías teñen na vida cotiá do alumnado, polo que se pretende crear unha vinculación entre a linguaxe tecnolóxica que utilizan habitualmente e a música dentro da aula.

5.2. 2º E.S.O. – Contidos (C) e Estándares de Aprendizaxe Avaliables (MUB)

5.2.1. Bloque 1: Interpretación e creación

C/B1.1. Parámetros do son. Elementos básicos da linguaxe musical

C/B1.2. Características da voz e da palabra como medios de expresión musical. Habilidades técnicas e interpretativas, exploración e descuberta das posibilidades da voz como medio de expresión musical.

C/B1.3. Instrumentos e corpo como medios de expresión musical: características xenéricas e formais.

C/B1.4. Agrupacións vocais e instrumentais na música de diferentes xéneros, estilos e culturas. Interpretación individual e en grupo.

C/B1.5. Práctica da relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación. C/B1.6. Fomento da sensibilidade estética, desenvolvida a través da comprensión e a interiorización da música.

MUB1.1.1. Recoñece os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada. CCEC/CCL

MUB1.1.2. Recoñece e aplica os ritmos e os compases a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais. CMCCT/CCEC

MUB1.1.3. Identifica e transcribe ditados de patróns rítmicos e melódicos con formulacións sinxelas en estruturas binarias, ternarias e cuaternarias./ CMCCT/ CCEC

B1.2. Emprega elementos da representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.).

MUB1.2.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.). CCEC

C/B1.8. Exploración das posibilidades de diversas fontes sonoras e práctica de habilidades técnicas para a interpretación.

C/B1.9. Experimentación e práctica das técnicas do movemento e da danza, expresión dos contidos musicais a través do corpo e do movemento, e a interpretación dun repertorio variado de danzas.

MUB1.3.1. Improvisa e interpreta estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns./ CAA/ CCEC

MUB1.3.2. Utiliza os elementos e os recursos adquiridos para elaborar arranxos e crear cancións, pezas instrumentais e coreografías./ CAA/ CCEC

C/B1.10. Práctica das pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/á

director/a e aos/ás demais intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto.

C/B1.11. Aceptación e cumprimento das normas que rexen a interpretación en grupo e a achega das ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da tarefa común.

C/B1.12. Aceptación e predisposición para mellorar as capacidades técnicas e interpretativas propias, e respecto ante outras formas de expresión.

MUB1.4.1. Aмосa interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e as normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos./ CAA/ CCEC

MUB1.4.2. Canta pezas vocais propostas aplicando técnicas que permitan unha correcta emisión da voz./ CCEC

MUB1.4.3. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación./ CCEC

MUB1.4.4. Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación adecuadas ao nivel./ CCEC

MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público. / CAA/ CCEC

C/B1.13. Improvisación, elaboración de arranxos e composición como recursos para a creación musical en todas as súas vertentes; elaboración de arranxos de cancións e pezas instrumentais, con acompañamentos sinxelos e selección de distintos tipos de organización musical.

C/B1.14. Composición individual ou en grupo de cancións e pezas instrumentais para distintas agrupacións, a partir da combinación de elementos e recursos presentados no contexto das actividades que se realizan na aula.

MUB1.5.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas. CAA/ CCEC

MUB1.5.2. Aмосa unha actitude de superación e mellora das súas posibilidades, e respecta as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras. / CSIEE

C/B1.15. Práctica de pezas musicais aprendidas a través da memorización e da lectura de partituras.

C/B1.16. Sonorización de representacións dramáticas, actividades de expresión corporal, e danza e imaxes fixas e en movemento na realización de producións audiovisuais.

MUB1.6.1. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel. CCEC

MUB1.6.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais

e danzas do patrimonio español e galego. CCEC

MUB1.6.3. Aмосa apertura e respecto cara ás propostas do profesorado e dos compañeiros e as compañeiras. CSC

MUB1.6.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/á director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, amosando espírito crítico ante a súa propia interpretación e a do seu grupo./ CSC

MUB1.6.5. Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa./ CSIEE

5.2.2. Bloque 2. escoita

C/B2.1. Utilización dos recursos necesarios para a comprensión da música escoitada. C/B2.2. Identificación dos elementos da música e das súas características na audición e na análise de obras musicais.

C/B2.3. Clasificación e discriminación auditiva dos tipos de voces e instrumentos, e das agrupacións vocais e instrumentais.

MUB2.1.1. Diferencia as sonoridades dos instrumentos da orquestra, así como a súa forma e os diferentes tipos de voces./ CCEC

MUB2.1.2. Diferencia as sonoridades dos instrumentos máis característicos da música popular moderna, do folclore e doutras agrupacións musicais. / CCEC

C/B2.4. Elementos que interveñen na construción dunha obra musical: melodía, ritmo, harmonía, timbre, textura, forma, tempo, dinámica, etc.

MUB2.2.1. Sigue partituras como apoio á audición. / CCEC

C/B2.5. Interese por desenvolver hábitos positivos e de respecto ás demais persoas durante a escoita.

MUB2.3.1. Valora e aplica o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición./ CSC

C/B2.6. Audición, análise elemental e apreciación crítica de obras vocais e instrumentais de distintos estilos, xéneros, tendencias e culturas musicais, incluíndo as interpretacións e composicións realizadas na aula. Investigación de músicas de distintas características para ampliar as propias preferencias musicais.

MUB2.4.1. Describe os elementos das obras musicais propostas. CCL/ CCEC

MUB2.4.2. Utiliza de xeito guiado recursos como apoio á análise musical.

CCEC MUB2.4.3. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e

opinións musicais de forma oral e escrita, con rigor e claridade. CCL

C/B2.7. Sensibilización e actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música e a contaminación sonora.

MUB2.5.1. Toma conciencia da contribución da música á calidade da experiencia humana, amosando unha actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música./ CSC

MUB2.5.2. Elabora traballos de indagación sobre a contaminación acústica./ CSIEE/ CD

5.2.3. Bloque 3. Contextos musicais e culturais

C/B3.1. A música ao servizo doutras linguaxes: corporal, teatral, cinematográfica, radiofónica ou publicitaria.

C/B3.2. Análise da música empregada en diferentes tipos de espectáculos e producións audiovisuais.

MUB3.1.1. Recoñece, crea e interpreta distintas manifestacións da danza.

MUB3.1.2. Distingue as diversas funcións que cumpre a música na nosa sociedade.

C/B3.3. Pluralidade de estilos na música actual: características culturais, artísticas e formais.

MUB3.2.1. Aмосa interese por coñecer os xéneros musicais e as súas funcións expresivas, gozando deles como oínte con capacidade selectiva.

C/B3.4. Emprego e coñecemento dos recursos necesarios para a conservación e a difusión das creacións musicais propias e alleas.

C/B3.5. Utilización de diversas fontes de información para indagar sobre instrumentos, compositores/as, concertos e producións musicais en vivo e gravadas, tanto do patrimonio galego como da música occidental en xeral e doutras culturas.

MUB3.3.1. Valora e respecta a importancia do patrimonio musical español e galego/ CCEC

MUB3.3.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego./ CCEC

MUB3.3.3. Coñece e describe os instrumentos tradicionais españois e galegos. / CCEC

MUB3.3.4. Contribúe á conservación, a recuperación e a transmisión do patrimonio musical galego, colaborando na recollida, na gravación e na transcrición de pezas. / CCEC/ CSIEE

C/B3.6. Recollida de información, valoración e exposición do feito musical e as súas opinións.

MUB3.4.1. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepción e coñecementos musicais / CCL

MUB3.4.2. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade./ CCL

C/B3.7. Música actual: novas tendencias; concertos en directo.

MUB3.5.1. Utiliza diversas fontes de información de xeito guiado para indagar sobre novas tendencias, representantes, grupos de música popular, etc., e realiza unha revisión crítica desas producións./ CD

MUB3.5.2. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias./ CAA

5.2.4. Bloque 4. Música e tecnoloxías

C/B4.1. Utilización de dispositivos electrónicos, recursos da internet e software musical de distintas características para o adestramento auditivo, a escoita, a interpretación e a creación musical.

C/B4.2. Aplicación de técnicas de gravación analóxica e dixital, para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais.

C/B4.3. Utilización das tecnoloxías da información nos procesos de creación musical. C/B4.4. Coñecemento e emprego das tecnoloxías da información na interpretación e gravación de pezas musicais.

C/B4.5. Emprego e coñecemento dos recursos necesarios para a conservación e a difusión das creacións musicais propias e alleas.

MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical./ CD

MUB4.1.2. Participa na produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías./ CD/ CSIEE/

B4.6. O son e a música nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación. Valoración dos recursos tecnolóxicos como instrumentos para o coñecemento da música e a satisfacción con ela.

MUB4.2.1. Utiliza de xeito guiado as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical./ CD

5.2.5 Concreción dos estándares de aprendizaxe avaliáveis

CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

1 INTERPRETACIÓN E CREACIÓN				
Estándar de Aprendizaxe avaliábel	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Procedementos e instrumentos de avaliación	C. Clave
<p>MUB1.1.1. Recoñece os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada.</p> <p>MUB1.1.2. Recoñece e aplica os ritmos e os compases a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais.</p> <p>MUB1.1.3. Identifica e transcribe ditados de patróns rítmicos e melódicos con formulacións sinxelas en estruturas binarias, ternarias e cuaternarias.</p> <p>MUB1.2.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e</p>	<p>1ª avaliación Lectura en clave de sol ata 1ª liña adicional Uso de brancas, negras e corcheas e silencios. matices p e f Recoñecemento de compases binarios, ternarios ou cuaternarios lectura en compases binarios Uso de indicadores Adagio e Allegro. Ditados rítmicos en 2/4, usando brancas, negras, e corcheas. Ditados melódicos usando la3, mi3 e sol3</p> <p>2ª avaliación Lectura en clave de sol ata 1ª liña adicional. Uso de brancas, negras e corcheas e silencios. Uso do puntiño de prolongación. matices p e f. Uso de matices e efecto eco Lectura de compases binarios, ternarios ou cuaternarios do anterior. lectura en compases binarios Uso de indicadores Adagio e Allegro. Ditados rítmicos en 2/4 e ¾ usando brancas, negras, corcheas, puntiño en brancas e negras. Ditados melódicos empregando as notas de do3, a sol3</p> <p>3ª avaliación Lectura con soltura no pentagrama en clave de sol até a segunda liña adicional por encima e</p>	<p>Lectura con soltura no pentagrama en clave de sol entre do4 e mi5, empregando compases de 2/4, ¾ e C, con figuracións de redonda, branca, negra, corchea e semicorchea, silencios correspondentes. Uso do tresillo de corcheas en pulso de negra. Uso do puntiño de prolongación en brancas, negras e corcheas. Respectar nas interpretacións as indicacións de matices, p, f e mf. Medir seguindo as indicacións de compases binarios, ternarios, cuaternario de subdivisión binaria. Respectar o uso dos indicadores de tempo seguintes. Adagio, Andante, Moderato, Allegro.</p>	<p>Probas de recoñecemento dos elementos dados.</p> <p>(Exame escrito, 40%)</p> <p>Lecturas sinxelas que respecten os elementos dados, con previa preparación por parte do alumnado. Interpretación ante o instrumental Orff de partituras onde aparezan os elementos indicados.</p> <p>(Exame práctico, 40%)</p> <p>Ditados feitos na clase onde aparezan os elementos indicados.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p>	<p>CCEC CCL CMCT</p>
<p>matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.).</p>	<p>por abaixo empregando compases de 2/4, ¾ e C, con figuracións de redonda, branca, negra, corchea e semicorchea, silencios correspondentes. Uso do tresillo de corcheas en pulso de negra. Uso do puntiño de prolongación en brancas, negras e corcheas. Interpretar segundo indicacións de matices, p, f e mf. Uso das indicacións de compases binarios, ternarios, cuaternario de subdivisión binaria. Uso dos indicadores de tempo seguintes. Adagio, Andante, Moderato, Allegro. Uso dos indicadores de agónica rit. (ritardando) e accel. (acelerando) Facer ditados sinxelos usando as figuracións coñecidas e as notas da escala pentátona de do.</p>			
<p>MUB1.3.1. Improvisa e interpreta estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns.</p>	<p>1ª avaliación Comprensión dos conceptos de repetición, imitación e contraste. 2ª avaliación Recoñecemento en obras propostas destes tres procedementos. Enumeración das características destes dous tipos de formas. 3ª avaliación. Creación de obras sinxelas (8, 16 ou 24 compases) nas que se empreguen os procedementos compositivos coñecidos.</p>	<p>Comprensión dos conceptos de repetición, imitación e contraste. Recoñecemento en obras propostas destes tres procedementos.</p>	<p>Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p>	<p>CCEC CAA</p>
<p>MUB1.3.2. Utiliza os elementos e os recursos adquiridos para elaborar arranxos e crear cancións, pezas instrumentais e</p>	<p>1ª avaliación Facer ostinatos empregando escalas pentatónicas. Facer exploracións sonoras cos instrumentos da aula.</p>	<p>Fai ostinatos Modifica eses ostinatos de tal xeito que se manteña as estrutura rítmica principal e a harmonía Fai exploracións sonoras a partir dos</p>	<p>Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos.</p> <p>(Observación traballo diario, 20%)</p>	<p>CCEC CAA</p>

coreografías.	2ª avaliación Combinar ostinatos logrando facer polirritmias sen que se perda o pulso. Exploracións con materiais sonoros non musicais. 3ª avaliación Modificar eses ostinatos de tal xeito que se manteña a estrutura rítmica principal e a harmonía Facer exploracións sonoras a partir dos materiais na clase, non exclusivamente instrumentos logrando creacións sonoras.	materiais na clase, non exclusivamente instrumentos logrando creacións sonoras.		
MUB1.4.1. Aмосa interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e as normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final.	Amosa interese pola correcta técnica de execución do instrumento que lle corresponde. Valora a mellora sonora que supón a técnica correcta. (En xeral para todos os instrumentos a flexibilidade nas monecas, coller os instrumentos permitindo o máximo de vibracións e ombreiros relaxados) Responsabilízase do coidado do instrumento que emprega e non entorpece o labor dos compañeiros.	Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos. (Observación traballo diario, 20%)	CCEC CAA
MUB1.4.2. Canta pezas vocais propostas aplicando técnicas que permitan unha correcta emisión da voz. MUB1.4.3. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final.	Canta de pe, recto e cunha correcta emisión da voz.	Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos. (Observación traballo diario, 20%)	CCEC CAA
MUB1.4.4. Adquire e aplica as habilidades técnicas e	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa	Interpreta correctamente a súa voz nas interpretacións propostas pola profesora	Empregarase como medio de avaliación, a observación do profesor e	CCEC CAA
interpretativas necesarias nas actividades de interpretación axeitadas ao nivel.	consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.	Memoriza a súa parte para unha mellor interpretación Está atento a todas as indicacións que se faga polo director da interpretación, sexa a profesora, sexa un compañeiro. Interioriza o pulso e a obra, de tal xeito que é capaz de incorporarse a interpretación no caso de erro. Respectase os silencios tanto ao inicio da peza, como no medio e ao final. Non se culpabiliza os erros dos compañeiros. Asúmese de forma solidaria o resultado musical do conxunto.	as notas que tome sobre o conxunto e sobre a actitude individual. Empregarase tamén medios electrónicos como gravadoras, tablets ou móbiles para poder amosar e comentar co alumnado o resultado da súa interpretación. (Observación traballo diario, 20%)	
MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final.	Comprende que os ensaios correctos son a mellor forma de preparar unha actuación Move se con precisión e de forma coordinada cos seus compañeiros Responsabilízase do coidado do instrumento que emprega e non entorpece o labor dos compañeiros. Utiliza e emprega a tensión para unha maior concentración no escenario	Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos. (Observación traballo diario, 20%)	CCEC CAA
MUB1.5.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas.	1ª avaliación Comprensión dos conceptos de repetición, imitación e contraste. 2ª avaliación Recoñecemento en obras propostas destes tres procedementos. Enumeración das características destes dous tipos de formas. 3ª avaliación. Creación de obras sinxelas (8, 16 ou 24 compases) nas que se empreguen os procedementos compositivos coñecidos.	Comprensión dos conceptos de repetición, imitación e contraste. Recoñecemento en obras propostas destes tres procedementos.	Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos. (Observación traballo diario, 20%)	CCEC CAA
MUB1.5.2. Amosa unha	Todas as avaliacións. É este un labor en que a	Comprende que os ensaios correctos son a	Ensaio e participación en audicións	CSIEE

actitude de superación e mellora das súas posibilidades, e respecta as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras.	progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final.	mellor forma de preparar unha actuación Móvese con precisión e de forma coordinada cos seus compañeiros Responsabilízase do coidado do instrumento que emprega e non entorpece o labor dos compañeiros. Utiliza e emprega a tensión para unha maior concentración no escenario	onde se apliquen estes contidos (Observación traballo diario, 20%)	
MUB1.6.1. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel. MUB1.6.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego. MUB1.6.3. Aмосa apertura e respecto cara ás propostas do profesorado e dos compañeiros e as compañeiras. MUB1.6.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/a director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, amosando espírito crítico ante a súa propia	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades íranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.	Interpreta correctamente a súa voz nas interpretacións propostas pola profesora Memoriza a súa parte para unha mellor interpretación Está atento a todas as indicacións que se faga polo director da interpretación, sexa a profesora, sexa un compañeiro. Interioriza o pulso e a obra, de tal xeito que é capaz de incorporarse a interpretación no caso de erro. Respectase os silencios tanto ao inicio da peza, como no medio e ao final. Non se culpabiliza os erros dos compañeiros. Asúmese de forma solidaria o resultado musical do conxunto.	Empregarase como medio de avaliación, a observación do profesor e as notas que tome sobre o conxunto e sobre a actitude individual. Empregarase tamén medios electrónicos como gravadoras, tablets ou móbiles para poder amosar e comentar co alumnado o resultado da súa interpretación. (Observación traballo diario, 20%)	CCEC CSC CSIEE
interpretación e a do seu grupo. MUB1.6.5. Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa.				

2 ESCOITA

Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grado mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos de avaliación	C. Clave
MUB2.1.1. Diferencia as sonoridades dos instrumentos da orquestra, así como a súa forma e os diferentes tipos de voces.	1ª avaliación Instrumentos da familia de corda. 2ª avaliación Instrumentos da familia de vento e máis as voces. Agrupacións vocais e instrumentais. 3ª avaliación. Instrumentos de percusión e eléctricos.	Recoñecemento auditivo e visual dos instrumentos da orquestra sinfónica. Recoñecemento auditivo e visual do piano e da guitarra Recoñecemento auditivo e visual dos instrumentos da banda de rock estándar Coñecemento das principais tesituras de voces. Coros mixtos, coros de voces brancas e coros masculinos. Características máis importantes de produción do son dos demais. Formación e colocación da orquestra sinfónica. Agrupacións máis importantes da música de cámara. Tríos e cuartetos clásicos. Agrupacións de música popular do século XX.	Probas específicas de recoñecemento de audición e recoñecemento visual. Empregarase reprodutor de audio. (Exame escrito, 40%)	CCEC
MUB2.1.2. Diferencia as sonoridades dos instrumentos máis característicos da música popular moderna, do folclore e doutras agrupacións musicais.	3ª avaliación.	Recoñecemento auditivo e visual da guitarra eléctrica, baixo eléctrico, batería (e as súas diferentes partes), diferentes tipos de teclados, turntables, e as agrupacións de música popular do século XX.	Probas específicas de recoñecemento de audición e recoñecemento visual. Empregarase reprodutor de audio. (Exame escrito, 40%)	CCEC
MUB2.2.1. Sigue partituras como apoio á audición.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas. Nas primeiras audicións, a profesora indicará	Ser capaz de seguir unha partitura proporcionada para seguir unha audición, implica recoñecer os elementos gráficos. Recoñecemento das indicacións de repetición. Doble barras, da Capo, fine, e similares. Coñecemento dos convencionalismos das partituras. Sistemas, lectura de abaixo arriba,	Observación do profesor no aula de música e apuntamento na caderno de observación. (Observación traballo diario, 20%)	CCEC
	onde está a audición coa enumeración en voz alta dos números dos compases.	disposición dunha partitura orquestral ou coral.		
MUB2.3.1. Valora e aplica o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.	Interioriza a necesidade do silencio para poder escoitar unha obra musical. A progresividade virá dada por facelo para respectar preguntas, para seguir documentos de apoio, partituras ou musicogramas e finalmente, facelo pola necesidade do silencio para escoitar	Observación do profesor no aula de música e apuntamento na caderno de observación. (Observación traballo diario, 20%)	CSC
MUB2.4.1. Describe os elementos das obras musicais propostas.	1ª Trimestre concepto de melodía concepto de ritmo, tempo e dinámica 2ª Trimestre harmonía: concepto de acorde textura 3ª Trimestre timbre forma	Comprende os diferentes parámetros que constrúen a obra musical: melodía, ritmo, harmonía timbre, textura, tempo, dinámica, forma.	Emprega tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico de forma correcta. Tanto nos comentarios feitos na aula como parte das actividades do curso como nas probas escritas. (Exame escrito, 40%)	CLC CCEC
MUB2.4.2. Utiliza de xeito guiado recursos como apoio á análise musical.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.	Ser autónomo á hora de atopar os parámetros indicados nunha partitura. Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións. Uso da biblioteca, sección de discos Uso de Spotify, YouTube e Goear como base de datos e para facer listas de reprodución. Ser consciente dos usos de cada unha desas plataformas.	Observación do profesor no aula de música e apuntamento na caderno de observación. (Observación traballo diario, 20%) (Exame escrito, 40%)	CCEC
MUB2.4.3. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de forma oral e escrita, con rigor e claridade.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.	Emprega de forma correcta tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico.	Tanto nos comentarios feitos na aula como parte das actividades do curso. como nas probas escritas (Exame escrito, 40%) (Observación traballo diario, 20%)	CCL
MUB2.5.1. Toma conciencia da contribución da música á calidade da experiencia humana, amosando unha actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música. MUB2.5.2. Elabora traballos de indagación sobre a contaminación acústica.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.	Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións. Uso da biblioteca, sección de discos Empregar distintas fontes de información, bibliográfica e dixital. Indicación e discriminación das fontes. Fai un guión ben ordenado e conforme á investigación suxerida. Emprega distintos formatos na exposición. Expón oralmente empregando unha linguaxe e un vocabulario axeitado Responsabilízase solidariamente de todo o traballo presentado polo grupo. Participa activamente na realización do traballo.	Observación por parte da profesora da achega de cada un dos membros do grupo ao traballo. Exposición oral de traballos de investigación pedidos e de grupos investigados polo alumnado.. Valoración a cargo da profesora e dos compañeiros segundo os seguintes ítems. Claridade na exposición. Claridade e correspondencia do guión. Coherencia contidos e título do traballo investigación Número de fontes empregadas Número de recursos empregados na exposición. (Observación traballo diario, 20%)	CSC CSIEE CD

3 CONTEXTOS MUSICAIS E CULTURAIS

Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grado mínimo de consecución para superar a materia	Procedementos de avaliación	C. Clave
MUB3.1.1. Recoñece, crea e interpreta distintas manifestacións da danza.	<p>1º Trimestre danzas cortesanas medievais e renacentistas.</p> <p>2º Trimestre Nacemento do ballet. Ballet da court Ballets románticos</p> <p>3º Trimestre Danza contemporánea bailes populares. Street dance.</p>	Identifica diferentes estilos de danza ao longo da historia Ponnos en relación coa música que o acompaña	Corrección dos comentarios en relación coas imaxes visionadas no aula. Actitudes corporais acordes coa época das danzas que se practiquen no aula. (Exame escrito, 40%) (Exame práctico, 40%)	CCEC
MUB3.1.2. Distingue as diversas funcións que cumpre a música na nosa sociedade.		Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións. Uso da biblioteca, sección de discos Uso de Spotify, YouTube e Goear como base de datos e para facer listas de reprodución. Ser consciente dos usos de cada unha das plataformas. Empregar distintas fontes de información, bibliográfica e dixital. Poderá empregarse dispositivos móbiles na aula para tal fin. Indicación e discriminación das fontes. Fai un guión ben ordenado e conforme á investigación suxerida. Emprega distintos formatos na exposición. Expón oralmente empregando unha linguaxe e un vocabulario axeitado Responsabilízase solidariamente de todo o traballo presentado polo grupo. Participa activamente na realización do traballo.		CCEC

MUB3.2.1. Aмосa interese por coñecer os xéneros musicais e as súas funcións expresivas, gozando deles como oínte con capacidade selectiva.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.	Respecto e interese por escoitar as músicas propostas na aula pola profesora e polos compañeiros.	Proporase ao alumando que traia músicas do seu gusto analizándoas na aula, explicándose a que estilo pertencen e porque a escolle para escoitar cos seus compañeiros. Observación do profesor no aula de música e apuntamento na caderno de observación. Valorase o emprego dunha linguaxe técnica correcta. (Observación traballo diario, 20%)	CCEC
MUB3.3.1. Valora e respecta a importancia do patrimonio musical español e galego	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.	Respecto e interese por escoitar as músicas propostas na aula pola profesora e polos compañeiros.	Proporase ao alumando que traia músicas do seu gusto analizándoas na aula, explicándose a que estilo pertencen e porque a escolle para escoitar cos seus compañeiros. Observación do profesor no aula de música e apuntamento na caderno de observación. Valorase o emprego dunha linguaxe técnica correcta. (Observación traballo diario, 20%)	CCEC
MUB3.3.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.	Interpreta correctamente a súa voz nas interpretacións propostas pola profesora Memoriza a súa parte para unha mellor interpretación Está atento a todas as indicacións que se faga polo director da interpretación, sexa a profesora, sexa un compañeiro. Interioriza o pulso e a obra, de tal xeito que é capaz de incorporarse a interpretación no caso de erro. Respectase os silencios tanto ao inicio da	Empregarase como medio de avaliación, a observación do profesor e as notas que tome sobre o conxunto e sobre a actitude individual. Empregarase tamén medios electrónicos como gravadoras, tablets ou móbiles para poder amosar e comentar co alumnado o resultado da súa interpretación. (Exame práctico, 40%)	CCEC

		peza, como no medio e ao final. Non se culpabiliza os erros dos compañeiros. Asíse de forma solidaria o resultado musical do conxunto.		
MUB3.3.3. Coñece e describe os instrumentos tradicionais españois e galegos.	1º Trimestre Gaita, zanfona, dulzaina 2º Trimestre Instrumentos de percusión	Recoñecemento auditivo e visual da gaita, zanfona e a percusión popular de altura indeterminada (pandeireta, tarrañolas, pandeiro, etc.)	Probas específicas de recoñecemento de audición e recoñecemento visual. Empregarase reprodutor de audio. (Exame teórico, 40%)	CCEC
MUB3.3.4. Contribúe á conservación, a recuperación e a transmisión do patrimonio musical galego, colaborando na recollida, na gravación e na transcripción de pezas.	3º Trimestre E este un traballo no que vai ter que integrar todas as aprendizaxes desenvolvidas até este momento, por iso será interesante colocalo cara o final de curso.	Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións. Uso da biblioteca, sección de discos. Empregar distintas fontes de información, bibliográfica e dixital. Indicación e discriminación das fontes. Fai un guión ben ordenado e conforme á investigación suxerida. Emprega distintos formatos na exposición. Expón oralmente empregando unha linguaxe e un vocabulario axeitado. Responsabilízase solidariamente de todo o traballo presentado polo grupo. Participa activamente na realización do traballo.	Observación por parte da profesora da achega de cada un dos membros do grupo ao traballo. Exposición oral de traballos de investigación pedidos e de grupos investigados polo alumnado. Valoración a cargo da profesora e dos compañeiros segundo os seguintes items. Claridade na exposición. Claridade e correspondencia do guión. Coherencia contidos e título do traballo investigación. Número de fontes empregadas. Número de recursos empregados na exposición. (Observación traballo diario, 20%)	CCEC CSIEE
MUB3.4.1. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepcións e coñecementos musicais MUB3.4.2. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade.	1º Trimestre concepto de melodía concepto de ritmo, tempo e dinámica 2º Trimestre harmonía: concepto de acorde textura 3º Trimestre	Comprende os diferentes parámetros que constrúen a obra musical: melodía, ritmo, harmonía timbre, textura, tempo,	Emprega tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico de forma correcta. Tanto nos comentarios feitos na aula como parte das actividades do curso como nas probas escritas. (Observación traballo diario, 20%)	CCL

	timbre forma	dinámica, forma.		
MUB3.5.1. Utiliza diversas fontes de información de xeito guiado para indagar sobre novas tendencias, representantes, grupos de música popular, etc., e realiza unha revisión crítica desas producións. MUB3.5.2. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iran incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.	Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións. Uso da biblioteca, sección de discos. Empregar distintas fontes de información, bibliográfica e dixital. Indicación e discriminación das fontes. Fai un guión ben ordenado e conforme á investigación suxerida. Emprega distintos formatos na exposición. Expón oralmente empregando unha linguaxe e un vocabulario axeitado. Responsabilízase solidariamente de todo o traballo presentado polo grupo. Participa activamente na realización do traballo.	Emprega tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico de forma correcta. Tanto nos comentarios feitos na aula como parte das actividades do curso como nas probas escritas. (Exame teórico, 40%) (Observación traballo diario, 20%)	CD CAA

4 MÚSICA E TECNOLOXÍA

Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Procedementos e instrumentos de avaliación	
MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical. MUB4.1.2. Participa na produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías. MUB4.2.1. Utiliza de xeito guiado as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical.	1º Trimestre Diferencias e usos correctos de YouTube, Spotify, Dereitos de autor, copyright, completo, creative commons. Editor de partituras. Copia de partituras. 2º Trimestre Uso do editor de partituras para crear melodías con sentido musical. 3º Trimestre MuseScore. Creación de obras máis complexas. Audacity. creación de paisaxes sonoras.	Emprega de xeito guiado un editor de partituras (MuseScore) Comprende o concepto de música en streaming .	Entrega de diferentes traballos pedidos polo profesor. Copia de partituras ou creación das mesmas. Entrega de arquivos sonoros creados co editor de son. Entrega de listas de reprodución. Exposición oral o escrita das diferenzas entre as diferentes aplicacións/programas ou plataformas empregados na aula. (Observación traballo diario, 20%)	CD CSIEE

5.4. 4º E.S.O – Contidos (C) e Estándares de Aprendizaxe Avaliables (MUB)

5.4.1. Bloque 1. Interpretación e creación

B1.1. Práctica e aplicación de habilidades técnicas en grao crecente de complexidade e concertación coas outras partes do conxunto na interpretación vocal e instrumental, e no movemento e a danza.

B1.2. Interpretación de pezas vocais e instrumentais aprendidas de oído e/ou mediante a lectura de partituras con diversos tipos de notación.

MUB1.1.1. Aplica as habilidades técnicas necesarias nas actividades de interpretación, colabora co grupo e respecta as regras fixadas para lograr un resultado acorde coas súas propias posibilidades./ CAA/ CSC

MUB1.1.2. Le partituras como apoio á interpretación. / CCEC

MUB1.1.3. Coñece e cumpre as normas establecidas para realizar as actividades da aula./ CSC

B1.3. Planificación, ensaio, interpretación, dirección e avaliación de espectáculos musicais na aula e noutros espazos e contextos.

B1.4. Perseveranza na práctica de habilidades técnicas que permitan mellorar a interpretación individual e en grupo, e a creación musical.

MUB1.2.1. Interpreta e memoriza un repertorio variado de cancións, pezas instrumentais e danzas cun nivel de complexidade en aumento. CCEC/ CSC

CA/B1.3. Compoñer unha peza musical utilizando diferentes técnicas e recursos.

MUB1.3.1. Coñece e utiliza axeitadamente técnicas, recursos e procedementos compositivos para elaborar arranxos musicais, improvisar e compor música. CD/ CMCT

MUB1.3.2. Utiliza con autonomía recursos informáticos ao servizo da creación musical. CD

CA/B1.4. Analizar os procesos básicos de creación, edición e difusión musical, considerando a intervención de distintos/as profesionais.

MUB1.4.1. Coñece e analiza o proceso seguido en diversas producións musicais (discos, programas de radio e televisión, cine, etc.) e o papel xogado en cada fase do proceso polos/as profesionais que interveñen. CSC/ CSIEE

5.4.2. Bloque 2. escoita

B2.1. Audición, recoñecemento, análise e comparación de músicas de diferentes xéneros, estilos e culturas.

MUB2.1.1. Analiza e comenta as obras musicais propostas, axudándose de diversas fontes documentais./ CMCCT/ CCL/ CSC

MUB2.1.2. Le e analiza partituras como apoio á audición. CCEC

B2.2. A crítica como medio de información e valoración do feito musical. Análise de críticas musicais e uso dun vocabulario apropiado para a elaboración de críticas orais e escritas sobre a música escoitada.

MUB2.2.1. Analiza críticas musicais e utiliza un vocabulario axeitado para a elaboración de críticas orais e escritas sobre a música escoitada. CCL/ CCEC

B2.3. Utilizar a terminoloxía axeitada na análise de obras e situacións musicais.

MUB2.3.1. Utiliza con rigor un vocabulario axeitado para describir a música./ CCL/ CCEC

B2.4. Utilización de diversas fontes de información para obter referencias sobre músicas de diferentes épocas e culturas, incluídas as actuais, e sobre a oferta de concertos e outras manifestacións musicais, tanto en vivo como divulgadas a través dos medios de comunicación.

MUB2.4.1. Recoñece e compara os trazos distintivos de obras musicais, e descríbese utilizando unha terminoloxía axeitada./ CCL/ CCEC

MUB2.4.2. Sitúa a obra musical nas coordenadas de espazo e tempo./

CCEC/ CSC MUB2.4.3. Aмосa interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas. / CSC/ CCEC

B2.5. Edición, comercialización e difusión da música. Novas modalidades de distribución da música e as súas consecuencias para os/as profesionais da música e a industria musical.

MUB2.5.1. Aмосa unha actitude crítica ante o papel dos medios de comunicación na difusión e na promoción da música. CD/ CSC

B2.6. A música nos medios de comunicación. Factores que inflúen nas preferencias e nas modas musicais.

B2.7. Interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas.

MUB2.6.1. Coñece e explica o papel da música en situacións e contextos diversos: actos da vida cotiá, espectáculos, medios de comunicación, etc. / CCL/ CCEC/ CSC

5.4.3. Bloque 3. Contextos musicais e culturais

B3.1. Recoñecemento e localización nas coordenadas espazo-temporais

das manifestacións musicais máis significativas do patrimonio musical español e galego.

MUB3.1.1. Amosa interese por coñecer o patrimonio musical español e galego. / CSC/ CCEC

MUB3.1.2. Coñece as testemuñas máis importantes do patrimonio musical español e galego, e sitúaos no seu contexto histórico e social. / CSC/ CCEC

B3.2. Pluralidade de estilos na música actual: características culturais, artísticas e formais. B3.3. Manifestacións musicais doutras culturas.

MUB3.2.1. Analiza a través da audición músicas de distintos lugares do mundo e identifica as súas características fundamentais. / CSC/ CCEC

MUB3.2.2. Recoñece e explica as características básicas da música española e da música popular urbana. CSC/ CCEC

B3.4. A música ao servizo doutras linguaxes: corporal, teatral, cinematográfica, radiofónica ou publicitaria.

B3.5. Análise da música empregada en diferentes tipos de espectáculos e producións audiovisuais.

MUB3.3.1. Elabora traballos de investigación nos que establece sinerxías entre a música e outras manifestacións artísticas. / CCL/ CSC/ CAA

B3.6. Utilización de diversas fontes de información para indagar sobre música popular urbana.

B3.7. O son e a música nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación. Valoración dos recursos tecnolóxicos como instrumentos para o coñecemento da música e a satisfacción con ela.

B3.8. Sensibilización e actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música e a contaminación sonora.

MUB4.4.1. Realiza traballos e exposicións ao resto do grupo sobre a evolución da música popular./ CAA/ CSC/ CCL/

MUB4.4.2. Utiliza os recursos das novas tecnoloxías para expor os contidos de maneira clara./ CAA

5.4.4. Bloque 4. Música e tecnoloxías

C/B4.1. Papel das tecnoloxías na música. Reflexión sobre a repercusión que na música tivo a posibilidade de gravar o son e a aparición dos computadores.

C/B4.2. Transformación de valores, hábitos, consumo e gusto musical como consecuencia dos avances tecnolóxicos das últimas décadas.

MUB4.1.1. Selecciona e utiliza recursos tecnolóxicos para diferentes aplicacións musicais. CAA/ CD/ CMCCT

MUB4.1.2. Comprende a transformación de valores, hábitos, consumo e gusto musical como consecuencia dos avances tecnolóxicos. CSC/ CSIEE/

C/B4.3. Utilización de dispositivos electrónicos, recursos de internet e software musical de distintas características para o adestramento auditivo e a escoita, a interpretación e a creación musical.

CA/B4.2. Aplicar as técnicas de gravación analóxica e dixital para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais.

MUB4.2.1. Manexa as técnicas básicas necesarias para a elaboración dun produto audiovisual. CSC/ CD

B4.4. Aplicación de técnicas de gravación analóxica e dixital para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais. B4.3. Sonorizar unha secuencia de imaxes fixas ou en movemento utilizando diferentes recursos informáticos.

MUB4.3.1. Sabe procurar e seleccionar fragmentos musicais axeitados para sonorizar secuencias de imaxes. CAA/CD

MUB4.3.2. Sonoriza imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais. CD/CCEC/CMCCT

C/B4.5. Análise das funcións da música en producións audiovisuais: publicidade, televisión, cine, videoxogos, etc.

MUB4.4.1. Utiliza con autonomía as fontes de información e os procedementos apropiados para indagar e elaborar traballos relacionados coa función da música nos medios de comunicación. CAA/CD/

B4.6. Sonorización de imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais.

B4.7. Valoración crítica da utilización dos medios audiovisuais e as tecnoloxías da información e da comunicación como recursos para a creación, a interpretación, o rexistro e a difusión de producións sonoras e audiovisuais.

MUB4.5.1. Aмосa interese por coñecer as posibilidades que ofrecen as novas tecnoloxías como ferramentas para a actividade musical. CD/ CCEC

MUB4.5.2. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas e para avanzar na aprendizaxe autónoma. CD/ CCL/ CAA

MUB4.5.3. Utiliza a información de xeito crítico, obtena de distintos medios e pode utilizala e transmitila utilizando distintos soportes. CAA/ CL/ CD

5.4.5 Concreción dos estándares de aprendizaxe avaliáveis para 4º da ESO

CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

INTERPRETACIÓN E CREACIÓN				
Estándar de Aprendizaxe avaliábel	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Procedementos e instrumentos de avaliación	C. Clave
<p>MUB1.1.1. Aplica as habilidades técnicas necesarias nas actividades de interpretación, colabora co grupo e respecta as regras fixadas para lograr un resultado acorde coas súas propias posibilidades.</p> <p>MUB1.1.2. Le partituras como apoio á interpretación.</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.</p>	<p>Interpreta correctamente a súa voz nas interpretacións propostas pola profesora</p> <p>Memoriza a súa parte para unha mellor interpretación</p> <p>Está atento a todas as indicacións que se faga polo director da interpretación, sexa a profesora, sexa un compañeiro.</p> <p>Interioriza o pulso e a obra, de tal xeito que é capaz de incorporarse a interpretación no caso de erro. Respectase os silencios tanto ao inicio da peza, como no medio e ao final.</p> <p>Non se culpabiliza os erros dos compañeiros.</p> <p>Asúmese de forma solidaria o resultado musical do conxunto.</p>	<p>Empregarase como medio de avaliación, a observación do profesor e as notas que tome sobre o conxunto e sobre a actitude individual.</p> <p>Empregarase tamén medios electrónicos como gravadoras, tablets ou móbiles para poder amosar e comentar co alumnado o resultado da súa interpretación.</p> <p>(Observación traballo diario, 25%) (Exames prácticos, 50%)</p> <p>(Exame escrito, 25%)</p>	<p>CAA CSC</p> <p>CCEC</p>
<p>MUB1.1.3. Coñece e cumpre as normas establecidas para realizar as actividades da aula.</p>	<p>Todas as avaliacións. E este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non</p>	<p>Comprende que os ensaios correctos son a mellor forma de preparar unha actuación</p> <p>Movese con precisión e de forma</p>	<p>Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos.</p> <p>(Observación traballo diario, 25%)</p>	<p>CSC</p>

	<p>deixar de vixiar a súa consecución até o final.</p>	<p>coordinada cos seus compañeiros</p> <p>Responsabilízase do coidado do instrumento que emprega e non entorpece o labor dos compañeiros.</p> <p>Utiliza e emprega a tensión para unha maior concentración no escenario.</p>		
<p>MUB1.2.1. Interpreta e memoriza un repertorio variado de cancións, pezas instrumentais e danzas cun nivel de complexidade en aumento.</p>	<p>Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas nos estándares anteriores. Tanto referido a súa capacidade de lectura musical como as técnicas vocais-instrumentais corporais que fóronse desenvolvendo ao longo do curso.</p>	<p>Interpreta correctamente a súa voz nas interpretacións propostas pola profesora</p> <p>Memoriza a súa parte para unha mellor interpretación</p> <p>Está atento a todas as indicacións que se faga polo director da interpretación, sexa a profesora, sexa un compañeiro.</p> <p>Interioriza o pulso e a obra, de tal xeito que é capaz de incorporarse a interpretación no caso de erro. Respectase os silencios tanto ao inicio da peza, como no medio e ao final.</p> <p>Non se culpabiliza os erros dos compañeiros.</p> <p>Asúmese de forma solidaria o resultado musical do conxunto.</p>	<p>Empregarase como medio de avaliación, a observación do profesor e as notas que tome sobre o conxunto e sobre a actitude individual.</p> <p>Empregarase tamén medios electrónicos como gravadoras, tablets ou móbiles para poder amosar e comentar co alumnado o resultado da súa interpretación.</p> <p>(Exames prácticos, 50%)</p>	<p>CCEC CSC</p>
<p>MUB1.3.1. Coñece e utiliza axeitadamente técnicas, recursos e procedementos compositivos para elaborar arranxos musicais, improvisar e compor música.</p>	<p>1ª avaliación Comprensión dos conceptos de melodía, armonía, repetición, imitación e contraste.</p> <p>2ª avaliación Recoñecemento en obras propostas destes tres procedementos.</p> <p>Enumeración das características destes</p>	<p>Comprensión dos conceptos de melodía, armonía, repetición, imitación e contraste.</p> <p>Recoñecemento en obras propostas destes tres procedementos.</p>	<p>Ensaio e participación en audicións onde se apliquen estes contidos.</p> <p>(Exames prácticos, 50%) (Observación traballo diario, 25%)</p>	<p>CMCCT CD</p>

	dous tipos de formas. 3ª avaliación. Creación de obras sinxelas nas que se empreguen os procedementos compositivos coñecidos.			
MUB1.3.2. Utiliza con autonomía recursos informáticos ao servizo da creación musical.	1º Trimestre Editor de partituras (MuseScore) Copia de partituras, e harmonizacións. 2º Trimestre Uso do editor de partituras para crear melodías con sentido musical. Audacity. Gravación da voz. Sonorización de contos. Lectura en voz alta. 3º Trimestre MuseScore. Creación de obras máis complexas. Volcado de audio. Noteflight. Exploración de posibilidades.	Emprega con autonomía un editor de partituras (MuseScore) Emprega con autonomía un editor de son (Audacity) Coñece as posibilidades dun editor de partituras online (Noteflight) Coñece as posibilidades e diferencias entre as diferentes plataformas.	Entrega online de diferentes traballos pedidos polo profesor. Copia de partituras ou creación das mesmas. Entrega de arquivos sonoros creador co editor de son. Entrega de listas de reprodución Exposición oral ou escrita das diferencias entre as diferentes aplicacións/programas ou plataformas empregados na aula. (Observación traballo diario, 25%)	CD
MUB1.4.1. Coñece e analiza o proceso seguido en diversas producións musicais (discos, programas de radio e televisión, cine, etc.) e o papel xogado en cada fase do proceso polos/as profesionais que interveñen.	2º Trimestre Producións de gravación de son. Audio analóxico, dixital. O DAW. 3º Trimestre Composición para outros medios audiovisuais	Comprensión do proceso e planificación das grabacións discográficas e para medios audiovisuais, persoas que interveñen ademais do artista (productor, enxeñeiro de son, etc)	Tanto nos comentarios feitos na aula como parte das actividades do curso. como nas probas escritas. (Exame escrito, 25%)	CSC CSIEE

ESCOITA

Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grado mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos de avaliación	C. Clave
MUB2.1.1. Analiza e comenta as obras musicais propostas, axudándose de lentais.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.	Ser autónomo á hora de atopar os parámetros indicados nunha partitura. Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións. Uso da biblioteca, sección de discos Uso de Spotify, YouTube e Goear como base de datos e para facer listas de reprodución. Ser consciente dos usos de cada unha desas plataformas.	Probas escritas, nas que se amose o uso das fontes proporcionadas de forma autónoma. Entrega e publicación de listas de reprodución cos temas pedidos. Exposición das características de cada plataforma. (Exame escrito, 25%)	CMCCT CCL CSC
MUB2.1.2. Le e analiza partituras como apoio á audición.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas. Nas primeiras audicións, a profesora indicará onde está a audición coa enumeración en voz alta dos números dos compases.	Ser capaz de seguir unha partitura proporcionada para seguir unha audición, implica recoñecer os elementos gráficos. Recoñecemento das indicacións de repetición. Doble barras, da Capo, fine, e similares. Coñecemento dos convencionalismos das partituras. Sistemas, lectura de abaixo arriba, disposición dunha partitura orquestral ou coral.	Observación da profesora no aula de música e apuntamento na caderno de observación. (Observación traballo diario, 25%)	CCEC
MUB2.2.1. Analiza críticas musicais e utiliza un vocabulario axeitado para a elaboración de críticas orais e escritas sobre a música escoitada.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final. As dificultades iranse incrementando segundo as capacidades desenvolvidas.	Emprega de forma correcta tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico.	Tanto nos comentarios feitos na aula como parte das actividades do curso. como nas probas escritas (Observación traballo diario, 25%)	CCEC CCL
MUB2.3.1. Utiliza con rigor un vocabulario axeitado para describir a música.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o	Emprega de forma correcta tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico.	Tanto nos comentarios feitos na aula como parte das actividades do curso. como nas probas escritas (Exame escrito, 25%)	CCEC CCL
MUB2.4.1. Recoñece e compara os trazos	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o			

distintivos de obras musicais, e descríbeseo utilizando unha terminoloxía axeitada.	final..			
MUB2.4.2. Sitúa a obra musical nas coordenadas de espazo e tempo.	1º Trimestre Orixes do pop: Blues, jazz, ata os anos 60 2º Trimestre Os anos 70, 80 e 90. O renacemento da música galega na transición. 3º Trimestre Dende o novo milenio ata o presente.	Coñecemento auditvo das características principais dos estilos presentados ao longo do curso.	Probas escritas, tanto a modo de actividades na aula como exame (Exame escrito, 25%)	CCEC CSC
MUB2.4.3. Aмосa interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final..	Respecto e interese por escoitar as músicas propostas na aula pola profesora e polos compañeiros.	Proporase ao alumando que traia músicas do seu gusto analizándoas na aula, explicándose a que estilo pertencen e porque a escolle para escoitar cos seus compañeiros. Observación da profesora no aula de música e apuntamento na caderno de observación. (Exame escrito, 25%)	CSC CCEC
MUB2.5.1. Aмосa unha actitude crítica ante o papel dos medios de comunicación na difusión e na promoción da música. MUB2.6.1. Coñece e explica o papel da música en situacións e contextos diversos: actos da vida cotiá, espectáculos, medios de comunicación, etc.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vixiar a súa consecución até o final.	Emprega de forma correcta tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico.	Probas escritas, nas que se amose o uso das fontes proporcionadas de forma autónoma. (Exame escrito, 25%)	CD CSC CCL CCEC CSC

CONTEXTOS MUSICAIS E CULTURAIS

Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grado mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos de avaliación	C. Clave
MUB3.1.1. Aмосa interese por coñecer o patrimonio musical español e galego. MUB3.1.2. Coñece as testemuñas máis importantes do patrimonio musical español e galego, e sitúaos no seu contexto histórico e social. MUB3.2.1. Analiza a través da audición músicas de distintos lugares do mundo e identifica as súas características fundamentais. MUB3.2.2. Recoñece e explica as características básicas da música española e da música popular urbana.	1º Trimestre A música en España durante a ditadura. 2º Trimestre Os anos 70, 80 e 90. O renacemento da música galega na transición. 3º Trimestre Dende o novo milenio ata o presente.	Coñecemento auditvo das características principais dos estilos presentados ao longo do curso. Respecto e interese por escoitar as músicas propostas na aula pola profesora e polos compañeiros.	Probas escritas, tanto a modo de actividades na aula como exame Observación do profesor no aula de música e apuntamento na caderno de observación. (Exame escrito, 25%)	CSC CCEC
MUB3.3.1. Elabora traballos de investigación nos que establece sinerxías entre a música e outras manifestacións artísticas. MUB4.4.1. Realiza traballos e exposicións ao resto do grupo sobre a evolución da música popular.	3º Trimestre	Respecto e interese por escoitar as músicas propostas na aula pola profesora e polos compañeiros. Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións. Uso da biblioteca, sección de discos Uso de Spotify, YouTube e Goeat como base de datos e para facer listas de reprodución. Ser consciente dos usos de cada unha desas plataformas.	Exposición oral de traballos de investigación pedidos e de grupos investigados polo alumnado.. Valoración a cargo da profesora e dos compañeiros segundo os seguintes ítems. Claridade na exposición. Claridade e correspondencia do guión. Coherencia contidos e título do traballo investigación	CCL CSC CAA

MUB4.1.2. Comprende a transformación de valores, hábitos, consumo e gusto musical como consecuencia dos avances tecnolóxicos.	Todas as avaliacións. É este un labor en que a progresividade ben dada pola dificultade na súa consecución. Hai que procuralo desde o inicio de curso, e non deixar de vivir a súa consecución até o final.	Emprega de forma correcta tanto por escrito como de forma oral un vocabulario específico.	Probas escritas nas que se amose o uso das fontes proporcionadas de forma autónoma. (Exame escrito, 25%)	CSC CSIEE
MUB4.2.1. Manexa as técnicas básicas necesarias para a elaboración dun produto audiovisual. MUB4.3.1. Sabe procurar e seleccionar fragmentos musicais axeitados para sonorizar secuencias de imaxes. MUB4.3.2. Sonoriza imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais.	2º Trimestre Audacity. Gravación da voz. Sonorización de contos. Lectura en voz alta. Windows DVD Maker	Manexo dos diferentes programas coa fin de producir un pequeno documento audiovisual	Entrega de diferentes traballos pedidos polo profesor. Copia de partituras ou creación das mesmas. Entrega de arquivos sonoros creados co editor de son. Entrega de listas de reprodución Exposición oral o escrita das diferenzas entre as diferentes aplicacións/programas ou plataformas empregados na aula. (Observación traballo diario, 25%)	CSC CD CAA CD CD CMCCT CCEC
MUB4.4.1. Utiliza con autonomía as fontes de información e os procedementos apropiados para indagar e elaborar traballos relacionados coa función da música nos medios de comunicación.	3º Trimestre	Respecto e interese por escoitar as músicas propostas na aula pola profesora e polos compañeiros. Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións. Uso da biblioteca, sección de discos Uso de Spotify, YouTube e Goear como base de datos e para facer listas de reprodución. Ser consciente dos usos de cada unha desas plataformas. Empregar distintas fontes de información, bibliográfica e dixital. Poderá empregarse dispositivos móbiles na aula para tal fin.	Exposición oral de traballos de investigación pedidos e de grupos investigados polo alumnado.. Valoración a cargo da profesora e dos compañeiros segundo os seguintes items. Claridade na exposición. Claridade e correspondencia do guión. Coherencia contidos e título do traballo investigación Número de fontes empregadas Número de recursos empregados na exposición. (Observación traballo diario, 25%)	CAA CD
		Empregar distintas fontes de información, bibliográfica e dixital. Poderá empregarse dispositivos móbiles na aula para tal fin. Indicación e discriminación das fontes. Emprega distintos formatos na exposición. Expón oralmente empregando unha linguaxe e un vocabulario axeitado	Número de fontes empregadas Número de recursos empregados na exposición. (Observación traballo diario, 25%)	

MÚSICA E TECNOLOXÍA

Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos e instrumentos de avaliación	C. Clave
MUB4.1.1. Selecciona e utiliza recursos tecnolóxicos para diferentes aplicacións musicais.	1º Trimestre Diferencias e usos correctos de YouTube, Spotify, Goear e novas plataformas. Dereitos de autor, copyright, completo, creativecommons. Editor de partituras. Copia de partituras, e introdución ás harmonizacións. 2º Trimestre Uso do editor de partituras para crear melodías con sentidos musical. Audacity. Gravación da voz. Sonorización de contos. Lectura en voz alta. 3º Trimestre MuseScore. Creación de obras máis complexas. Noteflight. Exploración de posibilidades. Audacity. creación de paisaxes sonoros.	Manexar diferentes bases de datos na procura de audicións. Uso da biblioteca, sección de discos Empregar distintas fontes de información, bibliográfica e dixital. Indicación e discriminación das fontes. Fai un guión ben ordenado e conforme á investigación suxerida. Emprega distintos formatos na exposición. Expón oralmente empregando unha linguaxe e un vocabulario axeitado	Entrega de diferentes traballos pedidos polo profesor. Copia de partituras ou creación das mesmas. Entrega de arquivos sonoros creados co editor de son. Entrega de listas de reprodución Exposición oral o escrita das diferenzas entre as diferentes aplicacións/programas ou plataformas empregados na aula. (Observación traballo diario, 25%)	CD CAA CMCCT

5.5. 2º BACHARELATO: Historia da Música e da Danza – Contidos (C) e Estándares de Aprendizaxe Avaliables (MUB)

A materia está dividida en nove bloques de contidos interrelacionados: Bloque 1. Percepción, análise e documentación, Bloque 3. O Renacemento, Bloque 4. O Barroco Bloque 5. O Clasicismo, Bloque 6. O Romanticismo, o Nacionalismo e o Posromanticismo, Bloque 7. Primeiras tendencias modernas, Bloque 8. Música e Danza na segunda metade do século XX. Bloque 9. A música tradicional no mundo.

5.5.1. Bloque 1. Percepción, análise e documentación

C/B1.1. escoita, visión e análise de obras de música e danza representativas de cada período, procedentes doutras culturas ou de manifestacións urbanas actuais, apreciando as súas características formais, estéticas e estilísticas.

HMDB1.1.1. Realiza desde unha perspectiva persoal unha valoración estética e crítica dunha obra concreta ou dunha interpretación dela. CCEC, CAA

HDMB1.1.2. Domina o vocabulario e a terminoloxía científica aplicados á música e á danza. CMCT

HDMB1.1.3. Consulta e contrasta as fontes de información adecuadas para a elaboración dos comentarios. CAA, CCL

C/B1.2. A obra artística no seu contexto histórico.

C/B1.3. Seguimento de fragmentos musicais escritos en diferentes notacións para unha mellor comprensión das características da obra.

HDMB1.2.1. Identifica e sitúa cronoloxicamente os diferentes períodos da historia da música e da danza. CCEC

HDMB1.2.2. Coñece e explica as principais características dos estilos, os xéneros ou as escolas, e detecta as diferenzas entre varias obras. CAA/ CCL

HDMB1.2.3. Contextualiza a obra no seu momento histórico e/ou estilístico. CCEC/ CCL

C/B1.4. Elaboración de conclusións e valoracións estéticas propias, relacionando a música e a danza con outros aspectos do contexto en que se crearon, e seleccionando información procedente de diversas fontes sobre autorías e obras.

HDMB1.3.1. Comprende e explica a complexidade do fenómeno artístico, e extrae conclusións propias con base nos coñecementos adquiridos na materia. CCEC, CAA

HDMB1.3.2. Entende e explica a función das obras e a influencia na sociedade e noutras disciplinas artísticas no momento da súa creación. CCEC, CAA, CSC

5.5.2. Bloque 2. A música e a danza da Antigüidade á Idade Media

C/B2.1. Música sacra. Canto gregoriano: características, orixe e evolución. Nacemento e evolución da polifonía: Ars Antiqua e Ars Nova. O Código Calixtino.

C/B2.2. Música profana: xogares e goliardos. C/B2.3. Instrumentos medievais.

C/B2.4. A danza na Antigüidade: Exipto, Mesopotamia e Persia, pobo hebreo e Creta. C/B2.5. A danza na Antigüidade clásica. Danzas teatrais en Roma e Grecia. Traxedia grega. C/B2.6. A danza na Idade Media. Danza e Igrexa. Carola, danza mesurada, momería e danza macabra.

HMDB2.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas./ CAA/ CCEC/ CCL

HMDB2.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/ as deste períodos/ CCEC/ CCL/CD

C/ B2.7. Fontes iconográficas. Iconografía pétrea en Galicia e códices afonsinos. C/ B2.8. Lírica galaico-portuguesa. Afonso X o Sabio.

C/B2.9. Contexto histórico, social e cultural no que se desenvolveron a música e a danza na Antigüidade e na Idade Media.

HMDB2.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autora determinada, establecendo xuízos críticos./ CAA/ CCEC/ CSC/ CCL

5.6.3. Bloque 3. O Renacemento

C/ B3.1. Polifonía renacentista: características e procedementos compositivos. Polifonía relixiosa.

C/ B3.2. Música da Reforma e da Contrarreforma. Música vocal profana: madrigal e estilo madrigalesco. Principais polifonistas.

C/ B3.3. O Renacemento en España: música vocal profana (vilancico e romance). Polifonistas do século de ouro: Tomás Luis de Victoria.

C/B3.4. Música instrumental en España. Organoloxía. Fontes de estudo. C/ B3.5. Danzas de corte: tipos e características.

C/ B3.6. Nacemento e evolución do Ballet de Corte.

HMDB3.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas. CAA/ CCEC/ CCL

HMDB3.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/ as deste período. CCEC/ CCL/ CD

C/ B3.2. Música da Reforma e da Contrarreforma. Música vocal profana:

madrigal e estilo madrigalesco. Principais polifonistas.

C/ B3.3. O Renacemento en España: música vocal profana (vilancico e romance). Polifonistas do século de ouro: Tomás Luis de Victoria

C/ B3.4. Música instrumental en España. Organoloxía. Fontes de estudo.

HMDB3.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autor/a determinado/a, e establece xuízos críticos. CAA/ CCEC/ CSC/ CCL

5.5.4. Bloque 4. O Barroco

C/B4.1. Música no Barroco: características, periodización e escolas. C/B4.2. Nacemento da ópera. Ópera seria e ópera bufa.

C/B4.3. Música e relixión: cantata, oratorio e paixón.

C/B4.4. Formas instrumentais: orixe, características e evolución. C/B4.5. Organoloxía. Tipoloxía da orquestra barroca.

C/B4.6. Ópera Ballet, Comedia Ballet e outros xéneros no Barroco.

C/B4.7. Real Academia de Danza en París. Chegada do profesionalismo á danza.

HMDB4.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.

C/B4.1. Música no Barroco: características, periodización e escolas. C/B4.2. Nacemento da ópera. Ópera seria e ópera bufa.

C/B4.3. Música e relixión: cantata, oratorio e paixón.

C/B4.4. Formas instrumentais: orixe, características e evolución. C/B4.5. Organoloxía. Tipoloxía da orquestra barroca.

C/B4.6. Ópera Ballet, Comedia Ballet e outros xéneros no Barroco.

C/B4.7. Real Academia de Danza en París. Chegada do profesionalismo á danza.

HMDB4.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.

HMDB4.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/ as deste período.

C/B4.8. Música barroca en España. Música vocal sacra e profana. Teatro musical: ópera e zarzuela. Música instrumental. Música nas catedrais galegas.

C/B4.9. Principais compositores e compositoras. Función social da persoa compositora. C/B4.10. Danzas cortesás do Barroco. Ballet de Luís XIV. Música escénica.

HMDB4.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autor/a determinado/a, e establece xuízos críticos.

5.5.5. Bloque 5. O Clasicismo

B5.1. Estilo Galante e Escola de Mannheim.

B5.2. Formas instrumentais: orixe, características e evolución.

B5.3. Música sinfónica e de cámara. Música vocal: reforma de Gluck. Ópera bufa e ópera seria.

B5.4. Principais compositores clásicos: Haydn, Mozart e

Beethoven. B5.5. Organoloxía: o piano e o cuarteto de corda; evolución da orquestra.

B5.6. Ballet de acción. Noverre e outros reformadores. Novos aspectos do espectáculo. Estética. Innovacións da posta en escena.

HMDB5.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.

HMDB5.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/ as deste período.

C/ B5.7. Clasicismo en España.

HMDB5.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autor/a determinado/a, e establece xuízos críticos.

5.5.6. Bloque 6. O Romanticismo, o Nacionalismo e o Posromanticismo

C/B6.1. Romanticismo. Orquestra romántica. Formas sinfónicas. Sinfonía, concerto e música programática. Piano romántico. Música de cámara. Ópera. Tendencias. Evolución da ópera como espectáculo. Verismo. Lied. Composición no Romanticismo e no Posromanticismo.

C/B6.2. Orixe e significado dos nacionalismos musicais: escolas e estilos. Figuras representativas da composición.

C/B6.3. Rexurdimento musical en Galicia: música instrumental e vocal.

C/B6.4. Ballet romántico: xénese e desenvolvemento; principais obras e figuras.

C/B6.5. Período posromántico no ballet. Principais obras e figuras do ballet imperial ruso. C/B6.6. Danza española. Orixes e consolidación das distintas vertentes: folclore, escola bolera, flamenco e danza estilizada.

HMDB6.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.

HMDB6.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/ as deste período.

C/B6.7. Música na España do século XIX. Zarzuela. Música galega: principais compositores.

C/B6.8. Influencia da literatura na música.

HMDB6.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autor/a determinado/a, e establece xuízos críticos.

5.5.7. Bloque 7. Primeiras tendencias modernas

C/B7.1. Impresionismo: características musicais e figuras representativas.

C/B7.2. Segunda Escola de Viena: Do Posromanticismo ao Dodecafonismo: composición e técnicas.

C/B7.3. Neoclasicismo. Representantes principais da composición.

Stravinski. C/B7.4. Teatro musical europeo e americano a comezos do século XX. C/B7.5. Orixe e desenvolvemento da música de jazz.

C/B7.6. Concepcións da orquestra no século XX.

HMDB7.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.

HMDB7.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/ as deste período.

C/B7.7. Ballets rusos. Diaghiliev (coreógrafos, compositores e escenógrafos). Danza moderna

C/B7.8. Novas linguaxes no século XX. O século dos ismos: Surrealismo, Expresionismo, etc.

C/B7.9. Desenvolvemento da danza moderna nas primeiras décadas do século XX. C/B7.10. Música en España na primeira metade do século. Falla e a Xeración do 98. Xeración da República.

C/B7.11. Música galega. Figuras representativas galegas na diáspora.

HMDB7.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autor/a determinado/a, e establece xuízos críticos.

5.5.8. Bloque 8. Música e Danza na segunda metade do século XX.

C/B8.1. Serialismo Integral.

C/B8.2. Vanguardas. Indeterminación e aleatoriedade. Novas grafías. Música electroacústica e música concreta.

C/B8.3. Postserialismo.

C/B8.4. Música de vangarda española: Xeración do 51. Música galega. Autores/as contemporáneos/as.

C/B8.5. Música e danza popular moderna: jazz, pop e rock.

C/B8.6. Danza contemporánea. Evolución e expansión na segunda metade do século XX.

HMDB8.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.

HMDB8.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/ as deste período.

C/B8.7. Cante e baile flamenco.

C/B8.8. Música e danza popular galega

C/B8.9. Importancia da música cinematográfica, publicitaria e de ambientación. A danza no cine.

C/B8.10. Novos instrumentos. Novas tecnoloxías aplicadas á música.

HMDB8.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autor/a determinado/a, e establece xuízos críticos.

5.5.9. Bloque 9. A música tradicional no mundo.

C/B9.1. Danza e música exótica, étnica, folclórica e popular. Música e danza popular galega.

C/B9.2. Función social da música e a danza: ritos, tradicións e festas.

C/B9.3. Características da música e da danza: ritmo, melodía, morfoloxía, estilos de canto, texturas, pasos, disposicións e movementos.

C/B9.4. Organoloxía. Introducción aos instrumentos tradicionais. O instrumento musical como obxecto etnográfico.

HMDB.9.1.1. Coñece e describe as principais características da música e da danza tradicional, distinguindo estilos de canto, melodías, escalas, texturas e ritmos.

5.6. Concreción dos estándares de aprendizaxe avaliáveis para LPM

PERCEPCIÓN, ANÁLISE E DOCUMENTACIÓN			
Estándar de Aprendizaxe avaliábel	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Procedementos e instrumentos de avaliación
HMDB1.1.1. Realiza desde unha perspectiva persoal unha valoración estética e crítica dunha obra concreta ou dunha interpretación dela.	Dado o seu carácter introdutorio, será introducido no 1º trimestre, pero demandarase ao longo de todo o curso.	Nomea, Recoñece, describe e comenta as características máis importantes das obras traballadas.	Proba obxectiva ou traballo académico.
HDMB1.1.2. Domina o vocabulario e a terminoloxía científica aplicados á música e á danza.	Dado o seu carácter introdutorio, será introducido no 1º trimestre, pero demandarase ao longo de todo o curso.	Utiliza o vocabulario axeitado cos termos específicos da música e da danza.	Probas obxectivas e traballos académicos.
HDMB1.1.3. Consulta e contrasta as fontes de información adecuadas para a elaboración dos comentarios	Comezaremos cunha introdución sobre as fontes de información, que son e como distingúilas. A partir de da evolución da historia da música e da danza traballarase as distintas fontes de información ás que temos acceso na actualidade para estudar os contidos expostos.	Recoñece os distintos tipos de fontes (primarias e secundarias) e utilízalas con autonomía.	Traballos académicos realizados ao longo do curso.
HDMB1.2.1. Identifica e sitúa cronoloxicamente os diferentes períodos da historia da música e da danza.	Ao longo de todo o curso traballarase a evolución dos dous fenómenos artísticos, de forma que o alumnado poida situar cronoloxicamente os diferentes períodos da historia da música e da danza.	Recoñece a temporalización dos principais períodos musicais e dancísticos.	Traballos académicos realizados ao longo do curso. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas para unha maior comprensión do feito artístico.
HDMB1.2.2. Coñece e explica as principais	Comezaremos cunha introdución sobre o feito histórico e, posteriormente e ao longo	Recoñece as principais características dos citados períodos, sendo capaz de distinguílos auditivamente e	Probas obxectivas e traballos académicos.

<p>características dos estilos, os xéneros ou as escolas, e detecta as diferenzas entre varias obras.</p>	<p>de todo o curso, traballárase a materia de forma evolutiva e positivista as principais escolas, estilos e xéneros do seguinte xeito: 1º Trimestre Antigüidade, Idade Media, Renacemento e Barroco. (Bloques 2-4) 2º Trimestre Clasicismo e Romanticismo. (Bloques 5-6) 3º Trimestre Século XX e a Música tradicional no mundo (Bloques 7-9)</p>	<p>por medio de visionados.</p>	
<p>HDMB1.2.3. Contextualiza a obra no seu momento histórico e/ou estilístico.</p>	<p>Durante todo o curso académico partírase da propia obra artística para establecer o seu contexto histórico e social. Partírase da mesma temporalización que a sinalada no estándar HDMB1.2.2.</p>	<p>Sitúa en contexto cada unha das obras musicais ou coreográficas traballadas.</p>	<p>Traballos académicos realizados ao longo do curso. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas para unha maior comprensión do feito artístico.</p>
<p>HDMB1.3.1 Comprende e explica a complexidade do fenómeno artístico, e extrae conclusións propias con base nos coñecementos adquiridos na materia.</p>	<p>Partírase sempre do propio feito artístico para, seguindo a mesma temporalización que a sinalada no estándar HDMB1.2.2, acadar unha visión global da mesma e poder desenvolver informes e traballos ao respecto.</p>	<p>Recoñece as principais características dos citados períodos, sendo capaz de distinguilos auditivamente e por medio de visionados.</p>	<p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas para unha maior comprensión do feito artístico. Probas obxectivas e traballos académicos.</p>
<p>HDMB1.3.2. Entende e explica a función das obras e a influencia na sociedade e noutras disciplinas artísticas no momento da súa creación.</p>	<p>A través da audición, do visionado e da interpretación das obras, reflexionárase sobre o papel das mesmas ao longo da historia, a súa función social e a relación con outras disciplinas artísticas. Seguirase a mesma temporalización que a sinalada no estándar HDMB1.2.2.</p>	<p>Recoñece na música e na danza disciplinas artísticas que forman parte da sociedade que as crea, sen as cales non se pode comprender a evolución da sociedade nin o pensamento humano.</p>	<p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas para unha maior comprensión do feito artístico. Probas obxectivas e traballos académicos.</p>
<p>HDMB1.3.3. Comprende e describe o proceso creativo de músicos/as e coreógrafos/as.</p>	<p>A través da audición, do visionado e da interpretación das obras, reflexionárase sobre o papel da creación, xa sexa compositiva ou coreográfica, e como evolucionou ao longo da historia. Seguirase a mesma temporalización que a sinalada no</p>	<p>Recoñece diferentes técnicas compositivas e coreográficas e é capaz de relacionalas coa evolución da música e danza como feito histórico.</p>	<p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas para unha maior comprensión do feito artístico. Probas obxectivas e traballos académicos.</p>

<p>HMDB1.4.1. Describe as formulacións plasmadas polo/pola autor/a do texto, en relación coas correntes estéticas e estilísticas dunha época concreta.</p>	<p>A través da audición, do visionado, da interpretación das obras e da lectura de textos históricos e/ou estéticos, reflexionase sobre o papel da intencionalidade da persoa compositora ou coreógrafa e a súa relación con outras disciplinas artísticas. Seguirase a mesma temporalización que a sinalada no estándar HDMB1.2.2.</p>	<p>Comprende a grandes rasgos a evolución da Estética e é capaz de relacionalos coa evolución da Historia da Música e da Danza.</p>	<p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas para unha maior comprensión do feito artístico. Probas obxectivas e traballos académicos.</p>
<p>HMDB1.4.2 Elabora una análise de texto de xeito ordenado e metódico, sintetizando as ideas, distinguindo a información principal da secundaria e usando un vocabulario técnico acorde.</p>	<p>Ao longo de todo o curso académico reflexionase co alumnado sobre cómo realizar un comentario dunha audición, dunha coreografía ou dun texto, de forma que se sinteticen as ideas expresadas en clase e tamén as propias, baseadas nas distintas fontes de información.</p>	<p>É capaz de organizar un discurso sobre un texto, audición ou coreografía dados, no cal debe engadir as características máis importantes da obra e relacionalo co período histórico determinado.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p>
<p>HMDB1.5.1. Comprende e explica o papel da música e da danza, e o xeito en que se relaciona con outras artes, para configurar xunto a elas unha obra artística total.</p>	<p>Ao longo de todo o curso académico reflexionase sobre a función da música e da danza ao longo da historia e en outras culturas, relacionándoas con outras artes.</p>	<p>Comprende a grandes rasgos a función da música e da danza ao longo da historia, entendendo que son manifestacións artísticas que van relacionadas coas outras manifestacións artísticas, o esto de Artes Escénicas, as Belas Artes ou a Literatura.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p>
<p>HMDB1.5.2. Explica a utilización que se fixo da música nunha situación concreta.</p>	<p>Ao longo de todo o curso académico reflexionase sobre as utilizacións interesadas que se fixeron tanto da música como da danza, sendo obxectos de utilización política e social.</p>	<p>Distingue a función ideolóxica da música e da danza, concretando en exemplos concretos que se traballarán ao longo de todo o curso.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p>
<p>HMDB1.5.3. Selecciona pezas musicais para sonorizar ou ambientar situacións artísticas concretas.</p>	<p>Ao longo de todo o curso académico achegaremos aos estudantes á evolución da música, ampliando o repertorio do alumnado desde o respecto e a emoción.</p>	<p>É capaz de seleccionar pezas musicais de todos os períodos traballados.</p>	<p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas para unha maior comprensión do feito artístico. Probas obxectivas e traballos académicos.</p>

Transmite certeza e seguridade na comunicación das ideas, e dominio do tema de investigación.	académico traballaremos a expresión oral e escrita, partindo das distintas fontes de información, de forma que se consiga no alumnado elaborar un criterio propio e autonomía no seu discurso.	público, sobre un tema concreto e preparado previamente, con rigor e co;ecemento do expresado. É capaz de expresarse con corrección en textos escritos.	académicos, incluíndo a expresión oral dun traballo realizado de xeito individual.
HMDB1.6.2. Selecciona correctamente temas obxecto de investigación, establecendo prioridades e superando con creatividade os obstáculos que vaian xurdindo.	Durante todo o curso, tras unha breve introdución, establecerase a importancia de buscar fontes de información apropiadas e, a medida que se comprenda a evolución da historia da música e da danza, poder recoñecer os diferentes temas obxecto de investigación.	Recoñece os diferentes períodos, enendando os epígrafes que forman parte de cada un deles e é capaz de establecer fontes determinadas para cada un deles, buscando a información de forma autónoma.	Probas obxectivas e traballos académicos. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas para unha maior comprensión do feito artístico.
HMDB1.6.3 Asume con responsabilidade o seu papel no traballo en grupo, tomando as decisións pertinentes.	Ao longo de todo o curso realizaranse tarefas nas cales é necesario o traballo colaborativo e cooperativo. Montaranse pezas musicais e coreográficas de carácter histórico, asumindo cada quen un papel diferenciado e axudándose entre si e amosando respecto.	É capaz de traballar colaborativa e cooperativamente, realizando interpretacións en grupo.	Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas realizadas de xeito grupal.
HMDB1.6.4. Expón as súas reflexións sobre o proceso de investigación e elabora conclusións sobre o procedemento establecido, a repartición do traballo, as conclusións obtidas e unha posible continuación da investigación, facendo explícitas as súas impresións persoais sobre a experiencia.	Durante o curso académico reflexionárase sobre o procedemento de investigación, o papel das fontes e as boas prácticas, de forma que o alumnado obteña autonomía nas súas pesquisas e aumente o seu xuízo crítico.	Ser capaz de expoñer unhas ideas contrastadas e persoais, amosando unha actitude aberta e receptiva cara os distintos estilos musicais e dancísticos.	Probas obxectivas e traballos académicos. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.
HMDB1.6.5. Expón de xeito preciso e ordenado os resultados do seu traballo de investigación, e cita as	Durante o curso académico reflexionárase sobre o procedemento de investigación, o papel das fontes e as boas prácticas na investigación académica.	Ser capaz de utilizar as fontes primarias e secundarias para formarse unha idea propia e persoal, expresándose con propiedade e claridade.	Probas obxectivas e traballos académicos, incluíndo a expresión oral dun traballo realizado de xeito individual.

fontes consultadas.			
HMDB1.6.6. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación, así como distintos medios e soportes técnicos.	Ao longo do curso escolar utilizaranse as TIC como medio de acceder á información, como medio de comunicación habitual en clase e como medio de repositorio de contidos, así como utilizaranse as ferramentas de visionado e escoita presentes na Red. Tamén favorecerase que o alumnado utilice as ferramentas de secuenciación de audio e vídeo para os seus traballos, así como o paquete de Office.	O alumnado terá que poder utilizar as TIC dun xeito básico para a realización de traballos, xa sexa o paquete de Office como ferramentas de exposición de vídeos e audios. Do mesmo xeito, o alumnado coñecerá as principais ferramentas de obtención de información presentes na Rede.	Probas obxectivas e traballos académicos, incluíndo a expresión oral dun traballo realizado de xeito individual

A MÚSICA E A DANZA DA ANTIGUIDADE E IDADE MEDIA

Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar a materia	Procedementos de avaliación
HMDB2.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.	<p>Meses de setembro e primeira semana de outubro. Identifica e reconece auditivamente as características estéticas, musicais e coreográficas máis importantes dos seguintes epígrafes:</p> <p>Música sacra. Canto gregoriano: características, orixe e evolución. Nacemento e evolución da polifonía: Ars Antiqua e Ars Nova. O Código Calixtino. Música profana: xogares e goliardos. Instrumentos medievais. A danza na Antigüidade: Exipto, Mesopotamia e Persia, pobo hebreo e Creta. A danza na Antigüidade clásica. Danzas teatrais en Roma e Grecia. Traxedia grega. A danza na Idade Media. Danza e Igrexa. Carola, danza mesurada, momería e danza macabra.</p>	<p>Identifica as características de cada escola e período da Idade Media.</p> <p>Establece diferencias concretas entre a música relixiosa e profana.</p> <p>Diferencia a música monódica da polifonía, puidendo expresar a evolución concreta da mesma.</p> <p>Reconece auditivamente as audicións e coreografías propostas.</p> <p>Reconece as características básicas da danza na Idade Media, diferenciando tipos.</p> <p>Describe as características básicas da música profana na Idade Media.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p> <p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.</p>

<p>HMDB2.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/as destes períodos</p>	<p>Meses de setembro e primeira semana de outubro. Describe de xeito oral ou escrito as obras e autores máis importantes dos seguintes períodos e escolas:</p> <p>Música sacra. Canto gregoriano: características, orixe e evolución. Nacemento e evolución da polifonía: Ars Antiqua e Ars Nova. O Código Calixtino. Música profana: xogares e goliardos. Instrumentos medievais. A danza na Antigüidade: Exipto, Mesopotamia e Persia, pobo hebreo e Creta. A danza na Antigüidade clásica. Danzas teatrais en Roma e Grecia. Traxedia grega. A danza na Idade Media. Danza e Igrexa. Carola, danza mesurada, momería e danza macabra.</p>	<p>Identifica, auditivamente e/ou por medio de visionados, as audicións e visionados propostos. Identifica aos autores máis representativos xunto coas súas obras determinadas, das cales é capaz de describir as características máis importantes.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.</p>
<p>HMDB2.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autora determinada, establecendo xuízos críticos.</p>	<p>Meses de setembro e primeira semana de outubro. Describe de xeito oral ou escrito a complexidade de circunstancias dos seguintes fenómenos:</p> <p>Fontes iconográficas. Iconografía pétrea en Galicia e codices afonsinos. Lírica galaico-portuguesa. Afonso X o Sabio. Contexto histórico, social e cultural no que se desenvolveron a música e a danza na Antigüidade e na Idade Media.</p>	<p>Analiza e sintetiza as características básicas da música profana na Idade Media, facendo especial fincapé na lírica galaico-portuguesa. Describe os principais instrumentos da Idade Media.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.</p>

O RENACEMENTO

Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos de avaliación
HMDB3.1.1. Capta	Mes de outubro e	Identifica as características	Probas obxectivas e traballos

<p>e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.</p>	<p>primeira semana de novembro. Identifica e reconece auditivamente as características estéticas, musicais e coreográficas máis importantes dos seguintes epígrafes: A polifonía renacentista: características e procedementos compositivos. Polifonía relixiosa. A música da Reforma e da Contrarreforma. Música vocal profana: o madrigal e o estilo madrigalesco. Principais polifonistas. O Renacemento en España: Música vocal profana: vilancico e romance. Polifonistas do século de ouro. Tomás Luis de Victoria. Música instrumental en España. Organoloxía. Fontes de estudo. Danzas de corte. Tipos e características. Nacemento e evolución do Ballet de Corte.</p>	<p>de cada escola e período do Renacemento. Establece diferencias concretas entre a música da Reforma e da Contrarreforma. Diferencia e reconece os procedementos compositivos da polifonía renacentista . Reflexiona sobre as características concretas do Renacemento en España Reconece auditivamente as audicións e coreografías propostas. Reconece as características básicas do Renacemento, diferenciando tipos. Describe a evolución do Ballet de Corte.</p>	<p>académicos. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.</p>
<p>HMDB3.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/as destes períodos</p>	<p>Mes de outubro e primeira semana de novembro. Describe, de xeito oral ou por escrito, as obras e autores máis importantes dos seguintes períodos e escolas: A polifonía renacentista: características e procedementos compositivos. Polifonía relixiosa. A música da Reforma e da Contrarreforma. Música vocal profana: o madrigal e o estilo madrigalesco. Principais polifonistas. O Renacemento en España: Música vocal profana: vilancico e romance. Polifonistas do século de ouro. Tomás Luis de Victoria. Música instrumental en España. Organoloxía. Fontes de estudo. Danzas de corte. Tipos e características. Nacemento e evolución do Ballet de Corte.</p>	<p>Identifica, auditivamente e/ou por medio de visionados, as audicións e visionados propostos. Identifica aos autores máis representativos xunto coas súas obras determinadas, das cales é capaz de describir as características máis importantes.</p>	<p>Identifica, auditivamente e/ou por medio de visionados, as audicións e visionados propostos. Identifica aos autores máis representativos xunto coas súas obras determinadas, das cales é capaz de describir as características máis importantes.</p>

<p>HMDB3.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autora determinada, establecendo xuízos críticos.</p>	<p>Mes de outubro e primeira semana de novembro. Describe de xeito oral ou escrito a complexidade de circunstancias dos seguintes fenómenos:</p> <p>A polifonía renacentista: características e procedementos compositivos. Polifonía relixiosa. A música da Reforma e da Contrarreforma. Música vocal profana: o madrigal e o estilo madrigalesco. Principais polifonistas. O Renacemento en España: Música vocal profana: vilancico e romance. Polifonistas do século de ouro. Tomás Luis de Victoria. Música instrumental en España. Organoloxía. Fontes de estudo. Danzas de corte. Tipos e características. Nacemento e evolución do Ballet de Corte.</p>	<p>Analiza e sintetiza as características básicas do Renacemento, facendo especial fincapé no Renacemento en España.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.</p>
--	--	--	--

O BARROCO

Estándar de Aprendizaxe available	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos de avaliación
<p>HMDB4.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.</p>	<p>Meses de novembro e decembro Identifica e recoñece auditivamente as características estéticas, musicais e coreográficas máis importantes dos seguintes epígrafes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1 A música no Barroco: características, periodización e escolas. ▪ B4.2. O nacemento da ópera. Ópera seria e ópera bufa. ▪ B4.3. A música e a relixión: cantata, oratorio e paixón. ▪ B4.4. As formas instrumentais: orixe, 	<p>Identifica as características de cada escola e período do Barroco. Situa con precisión o nacemento da ópera, dotando ao movemento da súa concreta importancia e diferenciando a ópera seria da bufa. Establece diferencias concretas entre a cantata, o oratorio e paixón. Diferencia e recoñece os procedementos compositivos das formas instrumentais barrocas, sendo quen de desenvolver o seu orixe, características e evolución. Reflexiona sobre as características da organoloxía Barroca,</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.</p>

	<p>características e evolución.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Organoloxía. Tipoloxía da orquestra barroca. ▪ B4.6. Ópera Ballet, Comedia Ballet e outros xeneros no Barroco. ▪ B4.7. Real Academia de danza en Paris. A chegada do profesionalismo na danza. 	<p>relacionando a mesma coa orquestra.</p> <p>Recoñece auditivamente as audicións e coreografías propostas.</p> <p>Recoñece as características básicas da Ópera Ballet, Comedia Ballet e outros xeneros no Barroco.</p> <p>Relaciona os mesmos coa creación da Real Academia de Danza de París.</p>	
<p>HMDB4.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/as destes períodos</p>	<p>Meses de novembro e decembro.</p> <p>Describe, de xeito oral ou por escrito, as obras e autores máis importantes dos seguintes períodos e escolas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1 A música no Barroco: características, periodización e escolas. ▪ B4.2. O nacemento da ópera. Ópera seria e ópera bufa. ▪ B4.3. A música e a relixión: cantata, oratoro e paixón. ▪ B4.4. As formas instrumentais: orixe, características e evolución. ▪ B4.5. Organoloxía. Tipoloxía da orquestra barroca. ▪ B4.6. Ópera Ballet, Comedia Ballet e outros xeneros no Barroco. ▪ B4.7. Real Academia de danza en Paris. A chegada do profesionalismo na danza. 	<p>Identifica, auditivamente e/ou por medio de visionados, as audicións e visionados propostos.</p> <p>Identifica aos autores máis representativos xunto coas súas obras determinadas, das cales é capaz de describir as características máis importantes.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p> <p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.</p>
<p>HMDB4.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha</p>	<p>Meses de novembro e decembro. Describe de xeito oral ou escrito a complexidade de circunstancias dos seguintes fenómenos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. A música barroca en España. Música vocal sacra e 	<p>Analiza e sintetiza as características básicas do Barroco, facendo especial fincapé no Barroco en España, na función social da persoa compositora e especialmente na relación entre a danza e o Absolutismo durante o reinado de Luís XIV.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p> <p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.</p>

autora determinada, establecendo xuízos críticos.	profana. O teatro musical: a ópera e a zarzuela. A música instrumental. A música nas catedrais galegas. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Principais compositores e compositoras. Función social da persoa compositora. ▪ B4.10. Danzas cortesás do Barroco. O balé de Luís XIV. Música escénica. 		
---	--	--	--

O CLASICISMO			
Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos de avaliación
HMDB5.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.	Mes de xaneiro. Identifica e recoñece auditivamente as características estéticas, musicais e coreográficas máis importantes dos seguintes epígrafes: <ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. O estilo galante e a Escola de Mannheim. ▪ B5.2. As formas instrumentais: orixe, características e evolución. ▪ B5.3. Música sinfónica e de cámara. Música vocal: a reforma de Gluck. Ópera bufa e ópera seria. ▪ B5.4. Principais compositores clásicos: Haydn, Mozart e Beethoven. ▪ B5.5. Organoloxía: o piano, o cuarteto de corda; a evolución da orquestra. ▪ B5.6. O Ballet de acción. Noverre e outros reformadores. Novos aspectos do espectáculo. Estética. Innovacións da posta en escena. 	Identifica as características do Clasicismo. Establece diferencias concretas entre a música sinfónica, a música de cámara e a música vocal do Clasicismo. Diferencia e recoñece os procedementos compositivos e as principais formas instrumentais do Clasicismo. Recoñece as características da ópera seria e da bufa. Reflexiona sobre as características da organoloxía do periodo, relacionando as mesmas co estilo galante e coa Escola de Mannheim. Comprende a evolución da orquestra clásica. Recoñece auditivamente as audicións e coreografías propostas. Recoñece as características básicas do Ballet de acción. A función de Noverre e outros reformadores, relacionando as distintas disciplinas (teatro, ópera e danza). Distingue o papel	Probas obxectivas e traballos académicos. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.

		dos novos aspectos do espectáculo e das innovacións da posta en escena.	
HMDB5.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/as destes períodos	Mes de xaneiro. Describe, de xeito oral ou por escrito, as obras e autores máis importantes dos seguintes períodos e escolas: <ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. O estilo galante e a Escola de Mannheim. ▪ B5.2. As formas instrumentais: orixe, características e evolución. ▪ B5.3. Música sinfónica e de cámara. Música vocal: a reforma de Gluck. Ópera bufa e ópera seria. ▪ B5.4. Principais compositores clásicos: Haydn, Mozart e Beethoven. ▪ B5.5. Organoloxía: o piano, o cuarteto de corda; a evolución da orquestra. ▪ B5.6. O Ballet de acción. Noverre e outros reformadores. Novos aspectos do espectáculo. Estética. Innovacións da posta en escena. 	Identifica, auditivamente e/ou por medio de visionados, as audicións e visionados propostos. Identifica aos autores máis representativos xunto coas súas obras determinadas, das cales é capaz de describir as características máis importantes.	Probas obxectivas e traballos académicos. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.
HMDB5.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autora determinada, establecendo xuízos críticos.	Mes de xaneiro. Describe de xeito oral ou escrito a complexidade de circunstancias do seguinte fenómeno: <ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. O clasicismo en España. 	Analiza e sintetiza as características básicas do Clasicismo, facendo especial fincapé no Clasicismo en España e na súa relación co contexto histórico.	Probas obxectivas e traballos académicos. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.

O ROMANTICISMO, O NACIONALISMO E O POST-ROMANTICISMO

Estándar de	Temporalización	Grao mínimo de	Procedementos de
-------------	-----------------	----------------	------------------

Aprendizaxe avaliabile		consecución para superar la materia	avaliación
HMDB6.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.	<p>Mes de febreiro e primeiras dúas semanas de marzo. Identifica e reconece auditivamente as características estéticas, musicais e coreográficas máis importantes dos seguintes epígrafes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1.O romanticismo <ul style="list-style-type: none"> – A orquestra romántica. As formas sinfónicas. Sinfonía, concerto e música programática. – O piano romántico. A música de cámara. – A ópera. Tendencias. Evolución da ópera como espectáculo. O verismo. – O lied. A composición no romanticismo e Posromanticismo. ▪ B6.2. Orixe e significado dos nacionalismos musicais: <ul style="list-style-type: none"> – Escolas e estilos. – Figuras representativas da composición. ▪ B6.3. O rexurdimento musical en Galicia: música instrumental e vocal. ▪ B6.4. O ballet romántico, xénese e desenvolvemento. Principais obras e figuras. ▪ B6.5. Período post-romántico no ballet. Principais obras e figuras do ballet imperial ruso. ▪ B6.5. A danza española; orixes e consolidación das distintas vertentes: folclore, escola bolera, flamenco e danza estilizada. 	<p>Identifica as características do Romanticismo.</p> <p>Establece diferencias concretas entre as formas do Romanticismo: a música sinfónica, a música de cámara e a música vocal.</p> <p>Recoñece as características da ópera no Romanticismo, entendendo a súa evolución e estilos.</p> <p>Reflexiona sobre as características da organoloxía do período, relacionando as mesmas coa evolución da orquestra.</p> <p>Recoñece auditivamente as audicións e coreografías propostas.</p> <p>Distingue as características características básicas do Nacionalismo e as principais escolas e estilos.</p> <p>Recoñece as características básicas do Ballet romántico (clásico) e a súa evolución.</p> <p>Recoñece as características básicas da danza española; orixes e consolidación das distintas vertentes.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p> <p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas.</p>
HMDB6.1.2. Coñece e describe as obras e os/as	Mes de febreiro e dúas primeiras semanas de marzo. Describe, de xeito oral ou por escrito, as	Identifica, auditivamente e/ou por medio de visionados, as audicións e visionados propostos.	Probas obxectivas e traballos académicos. Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e

autores/as máis representativos/as destes períodos	obras e autores máis importantes dos seguintes períodos e escolas:	Identifica aos autores máis representativos xunto coas súas obras determinadas,	dancísticas.
--	--	---	--------------

PRIMEIRAS TENDENCIAS MODERNAS

Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos de avaliación
HMDB7.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.	<p>Meses de marzo e abril. Identifica e recoñece auditivamente as características estéticas, musicais e coreográficas máis importantes dos seguintes epígrafes:</p> <p>B7.1. O Impresionismo. Características musicais e figuras representativas.</p> <p>B7.2. A segunda escola de Viena: Do Posromanticismo ao Dodecafonismo. Composición e técnicas.</p> <p>B7.3. O Neoclasicismo. Representantes principais da composición. Stravinski.</p> <p>B7.4. Teatro musical europeo e americano a comezos do século XX.</p> <p>B7.5. Orixe e desenvolvemento da música de jazz.</p> <p>B7.6. Diferentes concepcións da orquestra no século XX.</p>	<p>Identifica as características das primeiras tendencias modernas.</p> <p>Establece diferencias concretas entre os distintos estilos. Recoñece as características do teatro musical europeo e americano de este período.</p> <p>Reflexiona sobre as diferentes concepcións da orquestra no século XX..</p> <p>Recoñece auditivamente as audicións e coreografías propostas.</p> <p>Recoñece as características básicas do Jazz, o seu orixe e a súa evolución.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p> <p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas</p>
HMDB7.1.2. Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/as destes períodos	<p>Meses de marzo e abril. Describe, de xeito oral ou por escrito, as obras e autores máis importantes dos seguintes períodos e escolas:</p> <p>B7.1. O impresionismo. Características musicais e figuras representativas.</p> <p>B7.2. A segunda escola de Viena: Do Posromanticismo ao Dodecafonismo.</p>	<p>Identifica, auditivamente e/ou por medio de visionados, as audicións e visionados propostos.</p> <p>Identifica aos autores máis representativos xunto coas súas obras determinadas, das cales é capaz de describir as características máis importantes.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p> <p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas</p>
determinada, establecendo xuízos críticos.	<p>música galega: principais compositores.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.8. Influencia da literatura na música. 		

	tecnoloxías aplicadas a música.		
--	---------------------------------	--	--

A MÚSICA TRADICIONAL NO MUNDO			
Estándar de Aprendizaxe available	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos de avaliación
<p>HMDB.9.1. Coñece e describe as principais características da música e a danza tradicional, distinguindo diferentes estilos de canto, melodías, escalas, texturas e ritmos.</p>	<p>Mes de maio. Describe, de xeito oral ou por escrito, as características, obras e autores máis importantes dos seguintes períodos e escolas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B9.1. Danza e música exótica, étnica, folclórica e popular. Música e danza popular galega. ▪ B9.2. Función social da música e a danza: ritos, tradicións, festas. ▪ B9.3. Características da música e da danza: ritmo, melodía, morfoloxía, estilos de canto, texturas, pasos, disposicións, movementos. ▪ B9.4. Organoloxía. Introducción aos instrumentos tradicionais. O instrumento musical como obxecto etnográfico 	<p>Identifica as características da música tradicional no mundo.</p> <p>Aporta definicións concretas sobre folclore, tradición e música e danza popular.</p> <p>Distingue os parámetros básicos que diforecian estos estilos.</p> <p>Recoñece as características dos instrumentos tradicionais.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p> <p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas</p>

	<p>Composición e técnicas.</p> <p>B7.3. O Neoclasicismo. Representantes principais da composición. Stravisnki.</p> <p>B7.4. Teatro musical europeo e americano a comezos do século XX.</p> <p>B7.5. Orixe e desenvolvemento da música de jazz.</p> <p>B7.6. Diferentes concepcións da orquestra no século XX.</p>		
<p>HMDB7.2.1. Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autora determinada, establecendo xuízos críticos.</p>	<p>Meses de marzo e abril. Describe de xeito oral ou escrito a complexidade de circunstancias do seguinte fenómeno:</p> <p>B.7.7. Os balés rusos. Diaghiliev (coreógrafos, compositores e escenógrafos).A danza moderna</p> <p>B7.8. Novas linguaxes no século XX: o século dos ismos: Surrealismo, Expresionismo, etc.</p> <p>B7.9. Desenvolvemento da danza moderna nas primeiras décadas do século XX.</p> <p>B7.10. A música en España na primeira metade do século. Falla e a xeración do 98. A Xeración da República.</p> <p>B7.11. A música galega. Figuras representativas galegas na diáspora.</p>	<p>Analiza e sintetiza as características básicas dos Ballets Russes, as novas linguaxes do século XX e a súa relación co contexto histórico e outros estilos literarios.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p> <p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas</p>

MÚSICA E DANZA NA SEGUNDA METADE DO SÉCULO XX

Estándar de Aprendizaxe avaliable	Temporalización	Grao mínimo de consecución para superar la materia	Procedementos de avaliación
<p>HMDB8.1.1. Capta e describe o carácter, o xénero, as características estéticas e os trazos estilísticos máis importantes das obras propostas.</p>	<p>Mes de maio. Identifica e recoñece auditivamente as características estéticas, musicais e coreográficas máis importantes dos seguintes epígrafes:</p> <p>B8.1.O.Serialismo Integral.</p> <p>B8.2. As vangardas.</p>	<p>Identifica as características das tendencias da segunda metade do século XX.</p> <p>Establece diferencias concretas entre os distintos estilos.</p> <p>Recoñece as características da vangarda española.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p> <p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas</p>

	<p>Indeterminación e aleatoriedade. Novas graffias. Música electroacústica e música concreta.</p> <p>B8.3. O Postserialismo.</p> <p>B8.4. A música de vangarda española: a Xeración do 51. A música galega. Autores contemporáneos.</p> <p>B8.5. A música e a danza popular moderna: jazz, pop, rock.</p> <p>B8.6. A danza contemporánea. Evolución e expansión na segunda metade do século XX.</p>	<p>Recoñece auditivamente as audicións e coreografías propostas.</p> <p>Recoñece as características básicas da música e a danza popular urbá durante a segunda metade do século XX.</p>	
<p>HMDB8.1.2.</p> <p>Coñece e describe as obras e os/as autores/as máis representativos/as destes períodos</p>	<p>Mes de maio. Describe, de xeito oral ou por escrito, as obras e autores máis importantes dos seguintes períodos e escolas:</p> <p>B8.1.O.Serialismo Integral.</p> <p>B8.2. As vangardas. Indeterminación e aleatoriedade. Novas graffias. Música electroacústica e música concreta.</p> <p>B8.3. O Postserialismo.</p> <p>B8.4. A música de vangarda española: a Xeración do 51. A música galega. Autores contemporáneos.</p> <p>B8.5. A música e a danza popular moderna: jazz, pop, rock.</p> <p>B8.6. A danza contemporánea. Evolución e expansión na segunda metade do século XX.</p>	<p>Identifica, auditivamente e/ou por medio de visionados, as audicións e visionados propostos.</p> <p>Identifica aos autores máis representativos xunto coas súas obras determinadas, das cales é capaz de describir as características máis importantes.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p> <p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas</p>
<p>HMDB8.2.1.</p> <p>Analiza a complexidade de circunstancias que, pola súa importancia, determinen o desenvolvemento dunha época, un estilo ou un/unha autora determinada, establecendo xuízos críticos.</p>	<p>Mes de maio. Describe de xeito oral ou escrito a complexidade de circunstancias do seguinte fenómeno:</p> <p>B8.7. Cante e baile flamenco.</p> <p>B8.8. Música e danza popular galega</p> <p>B8.9. A importancia da música cinematográfica, publicitaria e de ambientación. A danza no cinema.</p> <p>B8.10. Os novos instrumentos. As novas</p>	<p>Analiza e sintetiza as características básicas do baile flamenco, da música e danza popular galegas.</p> <p>Reflexiona sobre a importancia da música e a danza nos medios audiovisuais (cine e publicidade) e sobre a importancia dos novos instrumentos e a súa relación coa evolución e difusión da música.</p>	<p>Probas obxectivas e traballos académicos.</p> <p>Pequenas interpretacións instrumentais, vocais e dancísticas</p>

6.1 Criterios de avaliación

6.1.1. Qué son?

Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr cada disciplina.

6.2. Criterios de avaliación 2º E.S.O

Bloque 1. Interpretación e creación

CA/B1.1. Recoñecer os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada e aplicándoos a través da lectura ou a audición e a interpretación de pequenas obras ou fragmentos musicais.

CA/ B1.2. Distinguir e utilizar os elementos da representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.).

CA/ B1.3. Improvisar e interpretar estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns.

CA/ B1.4. Amosar interese polo desenvolvemento das capacidades e as habilidades técnicas como medio para as actividades de interpretación, aceptando e cumprindo as normas que rexen a interpretación en grupo e achegando ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da tarefa común.

CA/B1.5. Amosar interese polas actividades de composición e improvisación, e respecto polas creacións dos seus compañeiros e das súas compañeiras.

CA/B1.6. Participar activamente e con iniciativa persoal nas actividades de interpretación, asumindo diferentes papeis, intentando concertar a súa acción coa do resto do conxunto, achegando ideas musicais e contribuindo ao perfeccionamento da tarefa en común.

Bloque 2. escoita

CA/B2.1. Identificar e describir os instrumentos e as voces, e as súas agrupacións. CA/B2.2. Seguir distintos tipos de partituras no contexto das actividades musicais da aula como apoio ás tarefas de audición.

CA/B2.3. Valorar o silencio como condición previa para participar nas audicións.

CA/B2.4. Identificar e describir, mediante o uso de distintas linguaxes (gráfica, corporal ou verbal), elementos e formas de organización e estruturación musical (ritmo, melodía, textura, timbre, repetición, imitación, variación) dunha obra musical interpretada en vivo ou gravada.

CA/B2.5. Identificar situacións do ámbito cotián nas que se produce un uso indiscriminado do son, analizar as súas causas e propor solucións

Bloque 3. Contextos musicais e culturais

CA/B3.1. Realizar exercicios que reflectan a relación da música con outras disciplinas. CA/ B3.2. Demostrar interese polas músicas de distintas características, épocas e culturas, e por ampliar e diversificar as propias preferencias musicais, adoptando unha actitude aberta e respectuosa.

CA/ B3.3. Apreciar a importancia do patrimonio cultural musical español e galego, e comprender o valor de conservalo e transmitilo.

CA/B3.4. Valorar a asimilación e o emprego dalgúns conceptos musicais básicos necesarios á hora de emitir xuízos de valor ou "falar de música".

CA/B3.5. Amosar interese e actitude crítica pola música actual, os musicais, os concertos en vivo e as novas propostas musicais, valorando os seus elementos creativos e innovadores.

Bloque 4. Música e tecnoloxías

CA/B4.1. Utilizar recursos tecnolóxicos dispoñibles para gravar e reproducir música. CA/B4.2. Utilizar de xeito funcional os recursos informáticos dispoñibles para a aprendizaxe e a indagación do feito musical.

6.3. Criterios de avaliación 4º E.S.O.

Bloque 1. Interpretación e creación

CA/B1.1. Ensaiar e interpretar, en pequeno grupo, unha peza vocal ou instrumental, ou unha coreografía, aprendidas de memoria a través da audición ou da observación de gravacións de audio e vídeo, ou mediante a lectura de partituras e outros recursos gráficos.

CA/B1.2. Participar activamente nalgunhas das tarefas necesarias para a celebración de actividades musicais no centro docente: planificación, ensaio, interpretación, difusión, etc. CA/B1.3. Compoñer unha peza musical utilizando diferentes técnicas e recursos.

CA/B1.4. Analizar os procesos básicos de creación, edición e difusión musical, considerando a intervención de distintos/as profesionais.

Bloque 2. escoita

CA/ B2.1. Analizar e describir as principais características de pezas musicais apoiándose na audición e no uso de documentos como partituras, textos ou musicogramas.

CA/ B2.2. Expor de xeito crítico a opinión persoal respecto de distintas músicas e eventos musicais, argumentándoa en relación coa información obtida en diversas fontes: libros, publicidade, programas de concertos, críticas, etc.

CA/B2.3. Utilizar a terminoloxía axeitada na análise de obras e situacións musicais. CA/B2.4. Recoñecer auditivamente, clasificar, situar no tempo e no espazo, e determinar a época ou a cultura e o estilo das obras musicais escoitadas previamente na aula, amosando apertura e respecto polas novas propostas musicais e interesándose por ampliar as súas preferencias.

CA/B2.5. Distinguir as funcións que cumpre a música na nosa sociedade, atendendo a diversas variables: intención de uso, estrutura formal e medio de difusión utilizado.

CA/B2.6. Explicar algunhas das funcións que cumpre a música na vida das persoas e na sociedade.

Bloque 3. Contextos musicais e culturais

CA/ B3.1. Apreciar a importancia patrimonial da música española e galega, e comprender o valor de conserva-la e transmitila colaborando na recollida, na gravación e na transcripción de pezas.

CA/B3.2. Coñecer a existencia doutras manifestacións musicais e consideralas como fonte de enriquecemento cultural.

CA/B3.3. Realizar exercicios que reflictan a relación da música con outras manifestacións artísticas.

CA/B3.4. Coñecer e analizar as características dos principais grupos e tendencias da música popular urbana actual.

Bloque 4. Música e tecnoloxías

CA/B4.1. Valorar o papel das tecnoloxías na formación musical.

CA/B4.2. Aplicar as técnicas de gravación analóxica e dixital para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no

CA/B4.3. Sonorizar unha secuencia de imaxes fixas ou en movemento utilizando diferentes recursos informáticos.

CA/B4.4. Caracterizar a función da música nos medios de comunicación (radio, televisión, cine, etc.) e as súas aplicacións na publicidade, nos videoxogos e noutras aplicacións tecnolóxicas.

CA/B4.5. Coñecer as posibilidades das tecnoloxías aplicadas á música e utilízalas con autonomía.

6.4. Criterios de avaliación 2º Bacharelato Historia da Música e da Danza

Bloque 1. Percepción, análise e documentación

CA/B1.1. Expresar xuízos persoais mediante unha análise estética ou un comentario crítico a partir da audición ou a visión e a análise dunha obra determinada, considerando aspectos técnicos, expresivos e interpretativos, utilizando os coñecementos adquiridos e a terminoloxía apropiada.

CA/B1.2. Situar cronoloxicamente unha obra, tras a súa escoita ou a súa visión e análise, ou comparar obras de similares características, representativas dos estilos ou as escolas principais, e sinalar semellanzas e diferenzas entre elas.

CA/B1.3. Identificar as circunstancias culturais ou sociolóxicas que poidan incidir no desenvolvemento evolutivo das épocas, os estilos ou os/as autores/as máis representativos/as da historia da música e da danza.

Bloque 2. Percepción, análise e documentación

CA/B2.1. Identificar, a través da audición ou da visión, obras da Idade Antiga e medievais, e describir os seus trazos máis característicos, xustificando a súa pertenza a este período histórico.

CA/ B2.2. Relacionar a historia da música e da danza na Idade Antiga e na Idade Media, así como as súas obras máis significativas, con outros aspectos da cultura, o contexto histórico e a sociedade do mesmo período.

Bloque 3. Percepción, análise e documentación

CA/ B3.1. Identificar obras do renacemento, a través da audición ou da visión, e describir os seus trazos máis característicos, xustificando a súa pertenza a este período histórico. CA/ B3.2. Relacionar a historia da música e da danza do Renacemento, así como as súas obras máis significativas, con outros aspectos da cultura, o contexto histórico e a sociedade do mesmo período.

Bloque 4. O Barroco

CA/B4.1. Identificar obras do barroco, a través da audición ou da visión, e describir os seus trazos máis característicos, xustificando a súa pertenza a este período histórico. CA/B4.1. Identificar obras do barroco, a través da audición ou da visión, e describir os seus trazos máis característicos, xustificando a súa pertenza a este período histórico. CA/B4.2. Relacionar a historia da música e da danza do barroco, así como as súas obras máis significativas, con outros aspectos da cultura, o contexto histórico e a sociedade do mesmo período.

Bloque 5. O Clasicismo

CA/B5.1. Identificar obras do clasicismo, a través da audición ou da visión, e describir os seus trazos máis característicos, xustificando a súa pertenza a este período histórico.

CA/B5.2. Relacionar a historia da música e da danza do Clasicismo, así como as súas obras máis significativas, con outros aspectos da cultura, o contexto histórico e a sociedade do mesmo período.

Bloque 6. O Romanticismo, o Nacionalismo e o Posromanticismo

CA/ B6.1. Identificar obras do Romanticismo, o Nacionalismo e o Posromanticismo, a través da audición ou da visión, e describir os seus trazos máis característicos, xustificando a súa pertenza a este período histórico.

CA/B6.2.. Relacionar a historia da música e da danza no Romanticismo, o Nacionalismo e o Posromanticismo, así como as súas obras máis significativas, con outros aspectos da cultura, o contexto histórico e a sociedade do mesmo período.

Bloque 7. Primeiras tendencias modernas

CA/B7.1. Identificar obras do Impresionismo, o Expresionismo e outros movementos da primeira metade do século XX, a través da audición ou da visión, e describir os seus trazos máis característicos, xustificando a súa pertenza a este período histórico.

CA/B7.2. Relacionar a historia da música e da danza da primeira metade do século XX, así como os seus movementos artísticos e as obras máis significativas, con outros aspectos da cultura, o contexto histórico e a sociedade do mesmo período.

Bloque 8. Música e Danza na segunda metade do século XX.

CA/B8.1. Identificar obras pertencentes aos movementos estilísticos da segunda metade do século XX, a través da audición ou da visión, e describir os seus trazos máis característicos, xustificando o seu pertenza a este período histórico.

CA/B8.1. Identificar obras pertencentes aos movementos estilísticos da segunda metade do século XX, a través da audición ou da visión, e describir os seus trazos máis característicos, xustificando o seu pertenza a este período histórico.

CA/B8.2. Relacionar a historia da música e da danza da segunda metade do século XX, así como os seus movementos artísticos e as obras máis significativas, con outros aspectos da cultura, o contexto histórico e a sociedade do mesmo período.

Bloque 9. A música tradicional no mundo.

CA/B9.1. Identificar obras da música tradicional, a través da audición ou da visión, e describir os seus trazos máis característicos, distinguindo estilos, estéticas e usos.

7. Contidos mínimos esixibles.

7.1. Contidos mínimos esixibles 2º ESO.

Bloque 1. Interpretación e creación

C/B1.1. Parámetros do son. Elementos básicos da linguaxe musical

C/B1.2. Características da voz e da palabra como medios de expresión musical. Habilidades técnicas e interpretativas, exploración e descuberta das posibilidades da voz como medio de expresión musical.

C/B1.3. Instrumentos e corpo como medios de expresión musical: características xenéricas e formais.

C/B1.4. Agrupacións vogais e instrumentais na música de diferentes xéneros, estilos e culturas. Interpretación individual e en grupo.

C/B1.5. Práctica da relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación. C/B1.6. Fomento da sensibilidade estética, desenvolvida a través da comprensión e a interiorización da música.

C/B1.8. Exploración das posibilidades de diversas fontes sonoras e práctica de habilidades técnicas para a interpretación.

C/B1.9. Experimentación e práctica das técnicas do movemento e da danza, expresión dos contidos musicais a través do corpo e do movemento, e a interpretación dun repertorio variado de danzas.

C/B1.10. Práctica das pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/a director/a e aos/ás demais intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto.

C/B1.11. Aceptación e cumprimento das normas que rexen a interpretación en grupo e a achega das ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da tarefa común.

C/B1.12. Aceptación e predisposición para mellorar as capacidades técnicas e interpretativas propias, e respecto ante outras formas de expresión.

C/B1.13. Improvisación, elaboración de arranxos e composición como recursos para a creación musical en todas as súas vertentes; elaboración de arranxos de cancións e pezas instrumentais, con acompañamentos sinxelos e selección de distintos tipos de organización musical.

C/B1.14. Composición individual ou en grupo de cancións e pezas instrumentais para distintas agrupacións, a partir da combinación de elementos e recursos presentados no contexto das actividades que se realizan na aula.

C/B1.15. Práctica de pezas musicais aprendidas a través da memorización e da lectura de partituras.

C/B1.16. Sonorización de representacións dramáticas, actividades de expresión corporal, e danza e imaxes fixas e en movemento na realización de

produccións audiovisuais.

Bloque 2. escoita

C/B2.1. Utilización dos recursos necesarios para a comprensión da música escoitada. C/B2.2. Identificación dos elementos da música e das súas características na audición ena análise de obras musicais.

C/B2.3. Clasificación e discriminación auditiva dos tipos de voces e instrumentos, e das agrupacións vocais e instrumentais.

C/B2.4. Elementos que interveñen na construción dunha obra musical: melodía, ritmo, harmonía, timbre, textura, forma, tempo, dinámica, etc.

C/B2.5. Interese por desenvolver hábitos positivos e de respecto ás demais persoas durante a escoita.

C/B2.6. Audición, análise elemental e apreciación crítica de obras vocais e instrumentais de distintos estilos, xéneros, tendencias e culturas musicais, incluíndo as interpretacións e composicións realizadas na aula. Investigación de músicas de distintas características para ampliar as propias preferencias musicais.

C/B2.7. Sensibilización e actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música e a contaminación sonora.

Bloque 3. Contextos musicais e culturais

C/B3.1. A música ao servizo doutras linguaxes: corporal, teatral, cinematográfica, radiofónica ou publicitaria.

C/B3.2. Análise da música empregada en diferentes tipos de espectáculos e producións audiovisuais.

C/B3.3. Pluralidade de estilos na música actual: características culturais, artísticas e formais.

C/B3.4. Emprego e coñecemento dos recursos necesarios para a conservación e a difusión das creacións musicais propias e alleas.

C/B3.5. Utilización de diversas fontes de información para indagar sobre instrumentos, compositores/as, concertos e producións musicais en vivo e gravadas, tanto do patrimonio galego como da música occidental en xeral e doutras culturas.

C/B3.6. Recollida de información, valoración e exposición do feito musical e as súas opinións.

C/B3.7. Música actual: novas tendencias; concertos en directo.

Bloque 4. Música e tecnoloxías

C/B4.1. Utilización de dispositivos electrónicos, recursos da internet e software musical de distintas características para o adestramento auditivo, a escoita, a interpretación e a creación musical.

C/B4.2. Aplicación de técnicas de gravación analóxica e dixital, para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais.

C/B4.3. Utilización das tecnoloxías da información nos procesos de creación musical. C/B4.4. Coñecemento e emprego das tecnoloxías da información na interpretación e gravación de pezas musicais. C/B4.5. Emprego e coñecemento dos recursos necesarios para a conservación e a difusión das creacións musicais propias e alleas. B4.6. O son e a música nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación. Valoración dos recursos tecnolóxicos como instrumentos para o coñecemento da música e a satisfacción con ela.

7.3. Contidos mínimos esixibles 4º ESO - Música

Bloque 1. Interpretación e creación

B1.1. Práctica e aplicación de habilidades técnicas en grao crecente de complexidade e concertación coas outras partes do conxunto na interpretación vocal e instrumental, e no movemento e a danza. B1.2. Interpretación de pezas vocais e instrumentais aprendidas de oído e/ou mediante a lectura de partituras con diversos tipos de notación. B1.3. Planificación, ensaio, interpretación, dirección e avaliación de espectáculos musicais na aula e noutros espazos e contextos. B1.4. Perseveranza na práctica de habilidades técnicas que permitan mellorar a interpretación individual e en grupo, e a creación musical.

Bloque 2. Escoita

B2.1. Audición, recoñecemento, análise e comparación de músicas de diferentes xéneros, estilos e culturas. B2.3. Utilizar a terminoloxía axeitada na análise de obras e situacións musicais. B2.4. Utilización de diversas fontes de información para obter referencias sobre músicas de diferentes épocas e culturas, incluídas as actuais, e sobre a oferta de concertos e outras manifestacións musicais, tanto en vivo como divulgadas a través dos medios de comunicación. B2.7. Interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas.

Bloque 3. Contextos musicais e culturais

B3.2. Pluralidade de estilos na música actual: características culturais, artísticas e formais. B3.3. Manifestacións musicais doutras culturas. B3.4. A música ao servizo doutras linguaxes: corporal, teatral, cinematográfica, radiofónica ou publicitaria. B3.5. Análise da música empregada en diferentes tipos de espectáculos e producións audiovisuais.

B3.6. Utilización de diversas fontes de información para indagar sobre música popular urbana.

B3.7. O son e a música nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación. Valoración dos recursos tecnolóxicos como instrumentos para o coñecemento da música e a satisfacción con ela.

B3.8. Sensibilización e actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música e a contaminación sonora. Bloque 4. Música e tecnoloxías

C/B4.3. Utilización de dispositivos electrónicos, recursos de internet e software musical de distintas características para o adestramento auditivo e a escoita, a interpretación e a creación musical.

C/B4.4. Aplicación de técnicas de gravación analóxica e dixital para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais.

C/B4.3. Sonorizar unha secuencia de imaxes fixas ou en movemento utilizando diferentes recursos informáticos.

C/B4.5. Análise das funcións da música en producións audiovisuais: publicidade, televisión, cine, videoxogos, etc.

C/ B4.6. Sonorización de imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais.

C/B4.7. Valoración crítica da utilización dos medios audiovisuais e as tecnoloxías da información e da comunicación como recursos para a creación, a interpretación, o rexistro e a difusión de producións sonoras e audiovisuais.

7.5. Contidos mínimos esixibles 2º Bacharelato: Historia da Música e da Danza

Bloque 1. A música e a danza da Antigüidade á Idade Media

C/B2.1. Música sacra. Canto gregoriano: características, orixe e evolución. Nacemento e evolución da polifonía: Ars Antiqua e Ars Nova. O Código Calixtino.

C/B2.2. Música profana: xogares e goliardos. C/B2.3. Instrumentos medievais.

C/ B2.8. Lírica galaico-portuguesa. Afonso X o Sabio.

Bloque 2. O Renacemento

C/ B3.1. Polifonía renacentista: características e procedementos compositivos. Polifonía relixiosa.

C/ B3.2. Música da Reforma e da Contrarreforma. Música vocal profana: madrigal e estilo madrigalesco. Principais polifonistas.

C/ B3.3. O Renacemento en España: música vocal profana (vilancico e romance). Polifonistas do século de ouro: Tomás Luis de Victoria.

C/B3.4. Música instrumental en España. Organoloxía. Fontes de

estudo.

C/ B3.5. Danzas de corte: tipos e características.

C/ B3.6. Nacemento e evolución do Ballet de Corte.

Bloque 3. O Barroco

C/B4.1. Música no Barroco: características, periodización e escolas. C/B4.2. Nacemento da ópera. Ópera seria e ópera bufa.

C/B4.3. Música e relixión: cantata, oratorio e paixón.

C/B4.4. Formas instrumentais: orixe, características e evolución. C/B4.5. Organoloxía. Tipoloxía da orquestra barroca.

C/B4.6. Ópera Ballet, Comedia Ballet e outros xéneros no Barroco.

C/B4.7. Real Academia de Danza en París. Chegada do profesionalismo á danza.

C/B4.8. Música barroca en España. Música vocal sacra e profana. Teatro musical: ópera e zarzuela. Música instrumental.

C/B4.10. Danzas cortesás do Barroco. Ballet de Luís XIV.

Bloque 4. O Clasicismo

B5.1. Estilo Galante e Escola de Mannheim.

B5.2. Formas instrumentais: orixe, características e evolución.

B5.3. Música sinfónica e de cámara. Música vocal: reforma de Gluck. Ópera bufa e ópera seria.

B5.4. Principais compositores clásicos: Haydn, Mozart e

Beethoven. B5.5. Organoloxía: o piano e o cuarteto de corda; evolución da orquestra. C/ B5.7. Clasicismo en España.

Bloque 5. O Romanticismo, o Nacionalismo e o Posromanticismo

C/B6.1. Romanticismo. Orquestra romántica. Formas sinfónicas. Sinfonía, concerto e música programática. Piano romántico. Música de cámara. Ópera. Tendencias. Evolución da ópera como espectáculo. Verismo. Lied. Composición no Romanticismo e no Posromanticismo.

C/B6.2. Orixe e significado dos nacionalismos musicais: escolas e estilos. Figuras representativas da composición.

C/B6.4. Ballet romántico: xénese e desenvolvemento; principais obras e figuras.

C/B6.5. Período posromántico no ballet. Principais obras e figuras do ballet imperial ruso. C/B6.7. Música na España do século XIX. Zarzuela. Música galega: principais compositores.

C/B6.8. Influencia da literatura na música.

Bloque 6. Primeiras tendencias modernas

C/B7.1. Impresionismo: características musicais e figuras representativas.

C/B7.2. Segunda Escola de Viena: Do Posromanticismo ao Dodecafonismo: composición e técnicas.

C/B7.3. Neoclasicismo. Representantes principais da composición.

Stravinski. C/B7.6. Concepcións da orquestra no século XX.

C/B7.7. Ballets rusos. Diaghiliev (coreógrafos, compositores e escenógrafos). Danza moderna

C/B7.8. Novas linguaxes no século XX. O século dos ismos: Surrealismo, Expresionismo, etc.

C/B7.9. Desenvolvemento da danza moderna nas primeiras décadas do século XX.

Bloque 7. Música e Danza na segunda metade do século XX.

C/B8.1. Serialismo Integral.

C/B8.2. Vanguardas. Indeterminación e aleatoriedade. Novas grafías. Música electroacústica e música concreta.

C/B8.3. Postserialismo.

C/B8.5. Música e danza popular moderna: jazz, pop e rock.

C/B8.6. Danza contemporánea. Evolución e expansión na segunda metade do século XX.

C/B8.10. Novos instrumentos. Novas tecnoloxías aplicadas á música.

Bloque 8. A música tradicional no mundo.

C/B9.4. Organoloxía. Introducción aos instrumentos tradicionais. O instrumento musical como obxecto etnográfico.

8. Instrumentos e procedementos de avaliación

Os alumnos son avaliados utilizando criterios, normas e procedementos públicos e que se aplican de maneira coherente. Empréganse probas escritas, orais, prácticas, proxectos, traballos, etc., que sirven para determinar e orientar o seu progreso. Son útiles comprender o papel da avaliación na progresión dos estudantes cara á adquisición dos coñecementos e habilidades asociados, teñen, por tanto e fundamentalmente, un carácter formativo
Os procedementos de avaliación do estudante:

- Miden a consecución dos resultados da aprendizaxe esperados conforme aos obxectivos do currículo da materia.
- Son apropiados a fin de determinar un diagnóstico, seren formativos ou sumativos.
- Inclúen indicadores de cualificación claros e públicos.

- Non dependen do xuízo dun só dato.
- Teñen en conta a normativa sobre avaliación.
- Inclúen normas claras que contemplan ausencias, enfermidades ou outras circunstancias atenuantes dos estudantes.
- Aseguran que as avaliacións se realizan de acordo cos procedementos establecidos pola institución.
- Están suxeitos ás inspeccións administrativas de verificación para asegurar o correcto cumprimento dos procedementos.

8.1. Participación dos alumnos

Co obxecto de favorecer a transparencia e a reflexión sobre o proceso de ensino-aprendizaxe fomentárase a avaliación entre iguais a través de ferramentas a cargo dos propios alumnos. Contribuirán a que o alumno ou a alumna teña un coñecemento axustado das súas posibilidades, desenvolva capacidade crítica, compromiso, corresponsabilidade, afán de superación...

Técnicas empregadas son:

- **Autoavaliación:** Participación do alumno na identificación e selección de estándares e/ou criterios a aplicar na súa aprendizaxe e na emisión de xuízos sobre en que medida alcanzou devanditos criterios e estándares.
- **Avaliación entre pares ou iguais:** Situación na que os alumnos valoran a cantidade, nivel, valor, calidade e/ou éxito do produto ou resultado da aprendizaxe dos compañeiros da súa clase (avaliación entre iguais). Na avaliación entre iguais pode ou non haber discusión previa e aceptación de criterios. Ademais pode implicar simplemente un feedback cualitativo ou ben unha puntuación ou cualificación.
- **Revisión entre pares:** Permítese ao alumno proporcionar valoracións limitadas e controladas sobre a execución do resto de compañeiros que colaboraron con el nun mesmo proceso de aprendizaxe externa á aula. A cualificación é xerada polo profesor (a partir duns determinados criterios pactados) e cada estudante pondera ou distribúe esa cualificación entre os diferentes membros do grupo de traballo.
- **Coavaliación:** Coparticipación do estudante e do profesorado no proceso evaluador, de maneira que se proporciona a oportunidade aos estudantes de avaliarse eles mesmos, á vez que o profesorado mantén o control sobre a avaliación.

8.2. Instrumentos de avaliación

Os instrumentos de avaliación que empregamos de forma esencial son:

- **Observación,** ou recollida sistemática de datos no propio contexto de aprendizaxe: execución de tarefas ou prácticas. É o elemento esencial da información do

alumno.

- **Audicións** e concertos individuais ou en grupo.
- **Mapa conceptual**, para favorecer a construción do coñecemento polo estudante.
- **Caderno do alumno**, recolle a información relevante de cada unha das sesións. Favorece a atención en clase e a autonomía do alumno.
- **Proxecto**, se desenvolve un produto novo e único mediante a realización dunha serie de tarefas e o uso efectivo de diversos recursos. Para aprender facendo, avaliar a responsabilidade e a creatividade e para afrontar problemas que poidan xurdir no proceso de aprendizaxe.
- **Traballo académico**, desenvolvemento dun proxecto que pode ir desde traballos breves e sinxelos até traballos amplos e complexos. Fomenta o desenvolvemento de diversas capacidades: procura e selección de información, lectura intelixente, organización e pensamento crítico.

Outras técnicas que tamén utilizamos en casos máis específicos:

- **Diario**, informe persoal que reflicte as inquedanzas, sentimentos, observacións, interpretacións, hipóteses, explicacións do alumno. Desenvolver a capacidade reflexiva do alumno e facilita o diálogo profesor- alumno.
- **Portafolio**, conxunto documental que mostra a tarefa realizada durante o curso nunha materia determinada. Permite avaliar aprendizaxes complexas e competencias xenéricas. Evidencia a evolución da aprendizaxe e os seus resultados.
- **Caso**, análise e resolución dunha situación exposta que presenta unha solución múltiple, a través de reflexión e diálogo para unha aprendizaxe grupal e significativo. Favorece o traballo colaborativo e de face ao desenvolvemento de capacidades de análises e de pensamento crítico.
- **Exame oral**, imprescindible para medir os obxectivos educacionais que teñen que ver coa expresión oral. Favorece a relación e o coñecemento de problemas actuais ou temas conflictivos.
- **Proba escrita de resposta aberta**, de control cronometrado, na que o alumno constrúe a súa resposta. Pódese conceder o dereito a consultar material de apoio. Comprobar a capacidade de expresión escrita, a organización de ideas, a capacidade de aplicación, a análise e a creatividade.
- **Probos obxectivos** (tipo test) Exame escrito estruturado con diversas preguntas nos que o alumno non elabora a resposta, só ha de sinalala ou completala.
- **Papel de último minuto**, preguntas abertas que se realizan durante ou ao finalizar unha clase (dúas ou tres). Son útiles para avaliar o desenvolvemento de certas habilidades: sintetizar, estratexias atencionais, integrar información, aprender a escoitar e aprender na mesma clase.

Algunhas das probas poderán ser gravadas en audio e video para a súa posterior valoración.

8.3. Proceso de avaliación

No conxunto do proceso de avaliación pódense diferenciar tres pasos, cada un deles coas súas características específicas: a avaliación inicial, a avaliación formativa ou procesual e a avaliación sumativa ou final. Todas poden referenciarse a distintos unidades temporais: unha clase, unha unidade didáctica, un grupo de unidades, un trimestre, un curso...

Avaliación inicial, lévase a cabo ó comezo dunha nova secuencia de aprendizaxe para rexistrar e para diagnosticar as habilidades, actitudes, dificultades e coñecementos dos alumnos e das alumnas respecto ós novos contidos que se van tratar e para apreciar e para valorar as diferencias que existan dentro do grupo. O fai a través de:

- Fichas de avaliación inicial
- Análise da documentación existente no centro sobre os alumnos e sobre as alumnas
- Informes dos profesores
- Resultados de avaliacións anteriores
- Cuestionarios, respostas orais ou escritas, entrevistas personalizadas

Avaliación procesual, evalúa o proceso de aprendizaxe. O fai a través de:

- Observacións dos alumnos durante as clases
- Controis orais ou escritos, escalas de estimación, listas de control, anecdotarios, diarios de clase, traballos, cadernos...
- Anotacións ou valoracións nas reunións semanais do departamento, recollidas nalgúns casos nas actas da reunión

Avaliación final, compróba o grao de consecución dos obxectivos fixados para o período de tempo do que se trate —etapa, ciclo, unidade didáctica— en función das aprendizaxes realizadas e tendo en conta os criterios de avaliación establecidos. O fai a través de:

- Fichas de valoración de unidades didácticas, do curso...
- Memorias trimestrais e de final de curso
- Xuntas de avaliación

9. Criterios de evaluación

9.1. E.S.O.

9.1.1. Criterios globais

- 1.- Para superar as materias de Música en ESO é preciso obter unha nota media de 5 entre todas as avaliacións.
- 2.- A nota final do curso corresponderase coa nota media das calificacións parciais por avaliación.
- 3.- Non se fará nota media con dúas avaliacións suspensas. Só en caso excepcional, e á discreción do profesor correspondente, sempre e cando a nota das mesmas non sexa inferior a 4.

9.1.2. Criterios específicos

9.1.2.1. 2º e 4º de ESO

A nota media de cada trimestre obteráse atendendo o seguintes criterios:

- 40 % **práctica instrumental e vocal** que abrangue as seguintes modalidades: frauta, ukelele, instrumental orff e canto individual e coral. Neste apartado terá un peso do 50% da nota a actitude e comportamento (coidado do material, valoración e respecto do silencio, atención...) O outro 50% virá determinado polas habilidades e capacidades procedimentais que o alumno desenvolva.
- 40% resolución correcta das **probos e cuestionarios**.
- 20% Participación no traballo e actividades na aula.

Para superar a asignatura é imprescindible ter unha nota mínima de 5 nos 3 apartados descritos e realizar (ou no seu caso presentar) tódalas actividades que se encomenden.

9.1.2.2. LPM de 1º de Bacharelato

A nota media de cada trimestre obteráse atendendo o seguintes criterios:

- 60% **práctica instrumental e vocal +** presentación dos traballos de investigación e proxectos.
- 30% resolución correcta das probos e cuestionarios.
- 10% participación activa nas actividades deseñadas mostrando unha boa actitude, interese e esforzo.

É imprescindible ter unha nota mínima de 5 nos 3 apartados e realizar (ou no seu

caso presentar) tódalas actividades que se encomenden para superar a asignatura.

9.2. Proba extraordinaria de Xuño. 1º e 2º ciclo da ESO (2º e 4º ESO)

A proba extraordinaria de xuño constará de dous apartados en cada un dos cales o alumno deberá acadar a metade da puntuación máxima:

- Apartado 1: proba escrita cun valor sobre a nota global dun 70%
- Apartado 2: consistirá na entrega de tarefas de reforzo previamente indicadas polo seu profesor de referencia e/ou a interpretación instrumental ou vocal de pezas que así se determinen cun valor sobre a nota global do 30%

No caso de que non sexan requerido a realización da Apartado 2, o Apartado 1 terá un valor de 100% sobre a nota global.

9.3. Proba extraordinaria de Xuño. Bacharelato

As directrices sinaladas afectan ás seguintes materias:

1º BACHARELATO: Linguaxe e Práctica Musical

2º BACHARELATO: Historia da Música e da Danza.

- A nota final do curso corresponderáse á nota media de tres calificacións parciais (unha por cada trimestre)
- Para superar a asignatura hai que obter un 5 ou máis nas tres calificacións parciais.
- Non se fará nota media con menos dun 5 nunha calificación parcial (excepcionalmente, e á discreción do profesor correspondente, sempre e cando se trate dun só trimestre e a nota do mesmo non sexa inferior a 4)
- A nota media de cada trimestre obteráse atendendo o seguintes criterios:
 - 50% participación activa nas actividades deseñadas mostrando unha boa actitude, interese e esforzo (este apartado require especificamente da asistencia as clases. A falta de asistencia suporá a non superación desta apartado)
 - 25% resolución correcta das probas e cuestionarios.
 - 25% presentación dos traballos de investigación e proxectos.

É imprescindible ter unha nota mínima de 5 nos 3 apartados e realizar (ou no seu caso presentar en tempo e forma) tódalas actividades que se encomenden para superar a asignatura.

A proba extraordinaria de xuño consta de dous apartados en cada unha das cales o alumno deberá acadar a metade da puntuación máxima:

- Apartado 1: proba escrita cun valor sobre a nota global dun 70%
- Apartado 2: consistirá na entrega de tarefas de reforzo previamente indicadas polo seu profesor de referencia e/ou a interpretación instrumental ou vocal de pezas que así se determinen cun valor sobre a nota global do 30%

No caso de que non sexan requerido a realización da Apartado 2, o Apartado 1 terá un valor de 100% sobre a nota global.

10. Pláns de reforzo e recuperación de materias pendentes para E.S.O. e Bacharelato

10.1. Pláns de reforzo

As actividades de reforzo na materia de Música na ESO, Linguaxe e Práctica Musical en 1º de Bacharelato e Historia da Música e da Danza en 2º de Bacharelato serán deseñadas de xeito individualizado para o alumnado que as precise.

Para a detención de necesidades específicas o profesorado tomará como base a Avaliación Inicial, as Avaliacións Ordinarias así como o traballo realizado nas aulas.

Pola experiencia acumulada en anos anteriores coñecemos tres tipos de necesidades no reforzo educativo na materia:

- Alumnado que demostra aptitudes musicais e realiza con soltura as actividades de carácter práctico (interpretación instrumental e/ou vocal) e con dificultades para fixar conceptos teóricos.
- Alumnado que asimila sen dificultade conceptos teóricos pero que na interpretación vocal ou instrumental atopa dificultades (xa sexa por cuestións relacionadas coa propia personalidade do mesmo ou pola necesidade de traballar aptitudes específicas).
- Alumnado que mostra dificultades en ámbolos dous aspectos (teórico e práctico).

Atendendo a cada caso de xeito individualizado as actividades de reforzo poderán ser:

- Consolidación de conceptos teóricos.
- Pequenos traballos sobre un tema dado.
- Exercicios de reforzo de contidos teóricos.

- Actividades no Aula Virtual para consolidar contidos.
- Mellora na práctica instrumental e vocal.
- Gravacións en audio ou vídeo de pezas escollidas con avaliación e seguimento individualizada grazas as ferramentas tecnolóxicas que durante a corentena no pasado curso puxemos en funcionamento.

A experiencia con ferramentas dixitais en cursos anteriores mostrou as posibilidades dun acercamento individualizado as necesidades de aprendizaxe do alumnado e como a relación alumno/profesor fíxose cercana en moitos casos e permitiu unha atención que as clases colectivas non permiten. Por esta razón as actividades de reforzo tentaremos plantexales utilizando os medios telemáticos a disposición do profesorado.

10.2. Recuperación materias pendentes E.S.O.

10.2.1. Plan de recuperación da música pendente

O alumno con MÚSICA de 2º ou 3º ESO pendente debe realizar un *plan de recuperación de música pendente* deseñado especificamente que consta de 6 propostas de actividades que recollen contidos mínimos da materia e que deben ser entregados onde e como se indica. As propostas incluírán alomenos unha actividade das que a continuación se sinalan:

- Elaborar mapas conceptuais.
- Completar cadros de información.
- Facer resumos.
- Responder a cuestionarios.
- Interpretar individualmente ou en grupo unha partitura adecuada ó nivel.
- Identificar unha peza musical ou as características dun estilo.
- Crear unha coreografía.
- Realizar un traballo de investigación.

10.2.2. Prazos de entrega

- 1ª proposta: 2º recreo do primeiro luns á volta das vacacións de nadal no Aula de Música.
- 2ª proposta: 2º recreo do último luns de febreiro no Aula de Música.
- 3ª proposta: 2º recreo á volta das vacacións de Semana Santa no Aula de Música.

10.2.3. Profesorado responsable

O profesor de música actual en coordinación permanente co profesor que lle impartiu clase o ano anterior ou no seu defecto co xefe de departamento da asignatura será o encargado de indicar as datas de entrega así como as características do traballo e permanecerá a súa disposición para resolver as dúbidas.

10.2.4. Avaliación

Para superar a materia o alumno deberá obter unha nota media no global de tarefas de

5. En caso de superar o plan de recuperación, o alumno recuperará a materia coa nota media obtida nestas tarefas.

10.2.5. Proba extraordinaria de materias pendentas para 1º e 2º ciclo da ESO (2º e 4º de ESO)

A esta proba terán que presentarse os alumnos que non teñan superado o *plan de recuperación de música pendente*. Constará de dous apartados en cada un dos cales o alumno deberá acadar a metade da puntuación máxima:

- Apartado 1: proba escrita cun valor sobre a nota global dun 50%.
- Apartado 2: Interpretación instrumental ou vocal de pezas que así se determinen cun valor sobre a nota global do 50%

No caso de que non sexan requerido a realización da Apartado 2, o Apartado 1 terá un valor de 100% sobre a nota global.

As probas serán anunciadas nos taboleiros de avisos do centro e nas plataformas telemáticas que temos a disposición do alumnado (AV e outras plataformas posibles).

10.2.6. Recuperación materia pendentas Bacharelato

As Materias afectadas

As directrices que siguen afectan as materias de:

- 1º bacharelato: Linguaxe musical e práctica
- 2º bacharelato: Historia da música e da danza

A Recuperación de música pendente en Bacharelato constará de tres probas parciais. Cada proba constará de dous apartados en cada un dos cales o alumno deberá acadar

a metade da puntuación máxima:

- Apartado 1: proba escrita ou tarefa de reforzo previamente indicada polo seu profesor/a de referencia cun valor sobre a nota global dun 50%
- Apartado 2: Interpretación dunha peza instrumental ou vocal que se determine cun valor sobre a nota global do 50%

No caso de que non sexan requeridas á realización do Apartado 2, o Apartado 1 terá un valor de 100% sobre a nota global.

Datas das probas

As datas das probas anunciaranse no taboleiro da Aula de Música e os alumnado afectado será avisado a través do Aula Virtual.

- 1ª proba: 2º recreo do primeiro luns á volta das vacacións de nadal no Aula de Música. No caso de festivo a proba realizarare o seguinte día lectivo.
- 2ª proba: 2º recreo do último luns de febreiro no Aula de Música. No caso de festivo a proba realizarare o seguinte día lectivo.
- 3ª proba: 2º recreo á volta das vacacións de Semana Santa no Aula de Música. No caso de festivo a proba realizarare o seguinte día lectivo.

Profesorado responsable

O profesor de música actual en coordinación permanente co profesor que lle impartiu clase o ano anterior ou no seu defecto co xefe de departamento será o encargado de indicar os contidos e as características das probas e permanecerá a súa disposición para resolver as dúbidas.

Avaliación

O alumno deberá obter nas probas unha puntuación mínima de 4 sobre 10. A nota de recuperación da materia pendente será a que corresponda á media das calificacións.

10.2.7. Proba extraordinaria de materias pendentes para Bacharelato

A esta proba terán que presentarse os alumnos que non obtiveran unha nota media de 5 ou máis sobre 10 no global das probas parciais. Constará de dous apartados en cada un dos cales o alumno deberá acadar a metade da puntuación máxima:

- Apartado 1: proba escrita ou entrega de tarefas de reforzo previamente indicadas polo seu profesor de referencia cun valor sobre a nota global dun 50%
- Apartado 2: Interpretación instrumental ou vocal de pezas que así se determinen cun valor sobre a nota global do 50%

No caso de que non sexan requerido a realización da Apartado 2, o Apartado 1 terá un valor de 100% sobre a nota global.

10.3. Nota aclaratoria sobre as probas adaptando á posible semipresencialidade ou á vía telemática

Todas as probas sinaladas para o reforzo e recuperación da materia de música tanto no caso das probas teóricas coma as prácticas para as que realizarían gravacións de audio ou vídeo das pezas propostas serán deseñadas co obxectivo de poder ser realizadas de xeito telemático a través das ferramentas dixitas das que dispón o centro.

11. Metodoloxía e didáctica

Entendemos por metodoloxía o conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados. Respetaremos a especial idiosincrasia da área de música no contexto xeral do currículo procurando non renunciar a formas de achegamentos distintivas das disciplinas artísticas que enriquezcan a variedade de actividades ó alcance do noso alumnado.

A coeducación, a aprendizaxe por imitación e entre iguais, a actividade musical máis que a reflexión, e o contacto real co mundo musical do noso entorno será o eixo central da nosa acción, priorizando o traballo en equipo e acentuando unha labor estimuladora na que o docente actúe como guía-mediador que propón e coordina a realización de tarefas e actividades en marcos flexibles que atenden a diversidade.

Tratarase de:

- Estimular un ensino activo e reflexivo.
- Experimentar, inducir, deducir e investigar.
- Variar as formas de traballo: individual, pequeno grupo e gran grupo.
- Empregar actividades e situacións próximas á contorna do alumno.
- Estimular a participación activa do alumno no proceso de ensino-aprendizaxe, fuxindo da monotonía e da pasividade.
- Propiciar situacións que esixan análise previa, toma de decisións e cambio de estratexias.

Ademáis empregaranse diferentes estratexias segundo os contextos de aprendizaxe:

- 1.- Técnicas de traballo en equipo, role playing, aprendizaxe cooperativa, debate dirixido/ discusión guiada, etc. para potenciar actitudes e valores, especialmente desde o punto de vista social.
- 2.- Contrato didáctico, traballo por proxectos, traballo por portafolios; co obxeto

de promover a autonomía, responsabilidade, iniciativa.

- 3.- Estudo de casos, aprendizaxe baseada en problemas, simulación, grupos de investigación, experimentos de laboratorio, exercicio e problemas, etc.; para promover aprendizaxe significativa (ao relacionar con coñecemento previo) e por descubrimento.
- 4.- Choivas de ideas, interrogación didáctica, técnicas audiovisuais como docu ou cinefórum, murais, etc.; coa finalidade de estimular o pensamento crítico e creativo para reformular os coñecementos.
- 5.- Tutoría curricular, ensino programado, tutoría entre iguais, etc. para atender á diversidade e personalizar o ensino

Noutros contextos priorizaranse metodoloxías de especial utilidade para o desenvolvemento da competencia da promoción da autonomía e da aprendizaxe significativa simulando situacións reais:

- Portafolio: Conxunto documental elaborado por un estudante que mostra a tarefa realizada e as capacidades adquiridas durante o curso nunha materia determinada.
- Contrato de aprendizaxe: Alumno e profesor de forma explícita intercambian opinións, necesidades, proxectos e deciden en colaboración a forma de levar a cabo o proceso de ensino-aprendizaxe e reflícteno oralmente ou por escrito. O profesor oferta unhas actividades de aprendizaxe, resultados e criterios de avaliación e negocia co alumno o seu plan de aprendizaxe.
- Aprendizaxe baseada en problemas: Enfoque educativo no que os alumnos, partindo de problemas reais, aprenden a buscar a información necesaria para comprender os devanditos problemas e obter solucións; todo iso baixo a supervisión dun titor.
- Estudo de casos: Técnica na que os alumnos analizan situacións profesionais presentadas polo profesor, co fin de realizar unha conceptualización experiencial e buscar solucións eficaces.
- Aprendizaxe por proxectos: Situacións nas que o alumno debe explorar e traballar un problema práctico aplicando coñecementos interdisciplinares.

12. Materiais e recursos didácticos

12.1 Material de aula

- Ordenador
- Ordenador Dixgal
- Pizarra dixital
- Pizarra pautada
- Pizarra branca tipo veleda de dobre lado (un pautado)
- Mesa de mesturas
- Altofalantes

- Cables variados para os aparellos eléctricos
- Microfonía
- Guitarra e baixo eléctrico con amplificadors
- Guitarra acústica
- 2 Guitarras españolas
- 5 ukeleles para prestamo ao alumnado e 2 de uso do profesorado
- 2 Pianos eléctricos (un mercado de segunda man e o outro con mais de 20 anos de antigüidade e colocado neste curso na aula de usos múltiples para as aulas de 21º de bacharelato)
- Teclado dixital
- Batería
- 1 frauta de bico de madeira e dúas de plástico de calidade media.
- Varias coleccións de discos e dvd totalmente en desuso na actualidade e unha pequena biblioteca de libros sobre distintos aspectos relacionados coa música
- Órgano de tubos percutivos construído con materiais de reciclaxe
- 3 xogos de instrumental ORF de placas e percusión indeterminada.
- Instrumentos de percusión variada (djembés, darbukas, shakers, pandeiretas...)

13. Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade, desde o punto de vista metodolóxico, debe estar presente en todo o proceso de ensino-aprendizaxe e levar ao profesor ou profesora a:

- Detectar coñecementos previos dos alumnos e alumnas.
- Ofrecer propostas de ensino individualizado, na que debe desempeñar un papel importante o traballo en situacións concretas.
- Procurar que os contidos novos que se ensinan conecten cos coñecementos previos e sexan adecuados ao seu nivel cognitivo (aprendizaxe significativa).
- Identificar os distintos ritmos de aprendizaxe dos alumnos e alumnas e establecer as adaptacións correspondentes.
- Tentar que a comprensión do alumnado de cada contido sexa suficiente para unha adecuada aplicación e para enlazar cos contidos que se relacionan con el.
- A resposta educativa á diversidade é o eixo fundamental do principio da individualización do ensino. O tratamento e a atención á diversidade realízanse desde a formulación didáctica dos distintos tipos de actividades a realizar na aula, que poden ser:
 - Actividades de reforzo, que consoliden coñecementos básicos
 - Actividades finais para avaliar de forma diagnóstica e sumativa os coñecementos e procedementos que se pretende que alcancen os alumnos.

A especificidade da área de música pode funcionar como eficaz contrapeso curricular e favorecer a integración de alumnos con dificultades de aprendizaxe noutras materias. En relación ós coñecementos previos as diferencias entre alumnos na área de música adoitan ser moi marcadas. Responden ás características propias do ámbito artístico que é, sobre todo, o

seu aspecto creativo e, en consecuencia, cunha grande compoñente autodidacta. Esta creatividade responde sempre a unha forte motivación que leva a apoiar ese que van desde a participación en grupos de música (corais, bandas, música rock, tradicionais, ...) ata as actividades en centros de estudo musicais tanto regrados como non regrados. Todo isto relacionado co seu contexto familiar e socio-cultural.

A diversidade do noso alumnado no aula atende a diferentes niveis de:

- Competencia curricular, moi marcadas diferencias derivadas da participación.
- Desenvolvemento psicoevolutivo: e diferentes, condicións físicas e psicolóxicas variadas que condicionan o seu desenvolvemento.
- Motivacións e intereses: derivado da autoaprendizaxe e propia sensibilidade.
- Ritmos de aprendizaxe
- Estilos de aprendizaxe: activo, reflexivo, teórico, pragmático.
- Contextos socioculturais: Ambientes familiares ou sociais desfavorecidos ou enriquecedores, minorías étnicas ou culturais, emigrantes...

Atendendo ao exposto as medidas de atención á diversidade plantexanse en tres ámbitos:

a) Ámbito estrutural. Derivado dos agrupamentos escolares (grupos bilingües, programas de Mellora do Aprendizaxe e do Rendemento...)

b) Ámbito de intervención educativa. Todo alumno ou alumna que se atopa no tramo educativo obrigatorio ten dereito a recibir un ensino adaptado que lle permita progresar en función das súas capacidades e con arranxo ás súas necesidades, sexan ou non especiais. A intervención educativa basearase en principios como:

- Atención pedagóxica individualizada
- Partir do nivel de desenvolvemento do alumno
- Asegurar a construción de aprendizaxes significativas
- Capacidade de creación e modificación de estruturas mentais
- Capacidade de aprender a aprender. Educación permanente.
- Actividade creativa e intelectual

c) Ámbito curricular. Asumindo a diversidade dende o propio desenvolvemento curricular que se adapta ao contexto, o currículo será aberto e flexible, adecuando o currículo oficial ás peculiaridades do noso centro, o que implica:

- Programación de aula dirixida ao grupo de alumnas e alumnos

- Adaptacións curriculares individuais
- Titorización individualizada
- Metodoloxía adaptada
- Avaliación continua. Indicadores de calidade.
- Apoios, reforzos, agrupamentos flexibles
- Optatividade (en secundaria)
- Programas de diversificación e PMAR.

14. Contribución da área de música ao Plan Lector en ESO

Ademáis dun achegamento compartido co resto das materias do currículo no tocante a lectura e comprensión lectora no tratamento da información, a área de música en canto que desenvolve unha linguaxe específica -a linguaxe musical- pode contribuir dun xeito moi significado ó fomento da lectura a través da súa aprendizaxe. A alfabetización musical xeralizada no país é un obxectivo aínda moi alonxado, un elemento de control suficiente para medir a distancia que no tocante á música existe todavía cos países centroeuropeos.

14.1. Obxectivos

- Identificación e comprensión dos distintos elementos que conforman a linguaxe musical..
- Lectura, entoación e interpretación de partituras adecuadas ó nivel.
- Adquisición de fluidez lectora na interpretación a primeira vista de partituras adecuadas ó nivel.
- Uso das bibliotecas como recurso didáctico esencial.
- Fomento de lectura relacionadas co mundo da música: comic, novela, conto...

14.2. Contidos relativos ao Plan Lector en 2ºe 4º ESO

Se traballará a lectura, entoación e interpretación de partituras graduadas en dificultade que integren os seguintes elementos:

- Clave de sol en 2ª línea

- Compases de dous, tres e catro por catro.
- Figuras e silencios agrupadas de tal xeito que inicien e completen os pulsos ou subdivisións de pulsos dun compás determinado.
- Ligaduras e puntiños
- Armaduras sen alteracións e ata dous sostidos ou bemoles
- Notas ocupando as alturas dentro dun pentagrama ata una línea adicional por debaixo do mesmo.
- Intervalos armónicos e monódicos maiores menores e xustos.
- Acordes tríadas maiores, menores e xustos

14.3. Temporalización

20 minutos á semana repartidos nunha sesión ou en dúas. Hora de Ler unha vez a semana

15. Contribución ás novas tecnoloxías (TICS)

A área de música atópase nunha á vangarda no uso e tratamento das tecnoloxías da información e comunicación. Tanto na ESO como no BACHARELATO faise un uso intensivo progresivo e racional das ferramentas dixitais á disposición dos alumnos a través de titoriais sinxelos de feito que normalizan a creación de contidos nestes soportes. O uso da aula de informática convértese nun espazo máis a disposición dos alumnos para desenvolver as tarefas das distintas materias e explotar a potencialidade dos novos programas.

A continuación relacionamos algunhas das ferramentas máis empregadas:

De tratamento de texto:

- Open office e programas asociados De audio e video:
- Edición de partituras: musescore
- Edición de video: avidemux
- Edición de audio: audacity, LMMS
- Diseño de audio: Pure Data, Supercollider

- Análise de audio: Spear De creación de contidos en rede:
- Blogs: Blogspot
- Muros virtuais: Koowall, wallwisher, padlet
- Mapas conceptuais: Text 2 Mind Map, Bubble.us, Gliffy, Popplet, Wise Mapping, Creately
- Test e cuestionarios: playbuzz, webquest, exelearning
- Traballo en rede: tipo drive, dropbox...

De búsqueda e selección de contidos:

- Diferentes exploradores e complementos: Firefox,
- Plataformas tipo youtube, vimeo...
- Plataformas en streaming: filmin, spotify e outro

Obtense un aproveitamento didáctico de hardware a súa disposición: teléfonos móbiles, tabletas ordenadores...

Asimesmo no aula está a disposición do alumnado instrumental acústico e electrónico: secuenciadores, guitarras eléctricas, teclados, mesas de misturas...

16. Actividades complementarias e extraescolares

Así as actividades complementarias e extraescolares propostas polo Departamento de Música á vicedirección foron as seguintes:

Actividades Complementarias:

- Visita dun músico invitado
- Participación do alumnado na Radio Escolar
- Asistir a un teatro a ver un musical.
- Participación do alumnado no Proxecto de Fotografía e Música.
- Interpretación de pezas vogais y/ou instrumentais do alumnado nos Festivais que se celebren no centro.

Actividades Extraescolares:

- Visita co alumnado de música de 1º de Bach á ESAD (Escola de Arte Dramático de Galiza)
- Visita aos estudos da TVG

17. Criterios para avaliar a programación e a propia docencia

17.1. Procedementos

Os resultados da avaliación e a propia programación analízanse nas reunións de departamento. Acórdase a adecuación de contidos e metodoloxías, analízase os resultados das probas e actividades de avaliación, se comparten impresións sobre os resultados das actividades desenvolvidas e se implementan cambios e melloras derivados de estas análises.

A planificación parte da análise en 4 niveis:

- Normativa do currículo: contidos, competencias, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe avaliábeis e orientacións metodolóxicas
- Institución: proxecto educativo e directrices académicas do centro escolar
- Departamento e profesor: coordinación entre profesores, experiencia e coñecementos propios, modelo de ensino, proxecto docente, etc.
- Familias: características sociolóxicas do entorno dos alumado.
- Alumnado: necesidades e intereses e compromisos dos mesmos coa súa aprendizaxe.

17.2. Criterios

Os criterios que se empregan na mellora da programación didáctica verifican os seguintes indicadores:

- Claridade na expresión do currículo das materias asignadas ó departamento e dos regulamentos que determinan os procesos de ensino e aprendizaxe para cada unha dos ensinos e etapas educativas.
- Capacidade de ofrecer comparabilidade á administración e á comunidade escolar.
- Calidade, exactitude e utilidade da información que se ofrece.
- Adequación da metodoloxía os obxectivos que correspondan .
- Adequación da temporalización nas actividades propostas.
- Interese do alumnado nos contidos e actividades.

- Éxito educativo das actividades programadas.
- Permeabilidade que favoreza a atención á diversidade.

18. Seccións bilingües Música 2º e 4º da E.S.O.

Centro: I.E.S. Salvaterra de Miño

Materia: Música

Curso: 2º e 4º Educación Secundaria Obrigatoria

Profesorado:

Eva Fernández (2º e 4 da ESO)

Reunión de coordinación:

Unha reunión semanal en cada nivel co profesor encargado de impartir a materia de Lingua Inglesa en 2º e 4º da ESO e ademais co profesor de Matemáticas en 3º da ESO onde se imparten as dúas materias en Inglés .

Alumnado:

Alumnado escollido en base aos criterios establecidos polo centro que elixe libremente a opción de estudar a materia de Música en Inglés.

Obxectivos

Os obxectivos didácticos que o profesorado implicado neste proxecto pretenderá conseguir son os seguintes:

Utilizar o idioma inglés como vehículo de comunicación oral entre o profesor e o alumnado. Potenciar o interese do alumnado hacia diferentes países e culturas a través de manifestacións artísticas.

Afianzar a motivación do alumnado hacia o aprendizaxe dunha lingua estranxeira. Estimular a escoita activa, tanto musicalmente como lingüísticamente.

Interpretar vocalmente música significativa de outras culturas e períodos da Historia.

Estos obxectivos serán abordados dunha forma xeral en todas as actividades da aula bilingüe, aínda que determinados contidos poidan favorecer á consecución de obxectivos específicos.

Os obxectivos descritos non entran en contradicción cos obxectivos de área de lingua estranxeira implicada no proxecto.

Contidos

Os contidos desta Sección Bilingüe, serán similares ós programados polo Departamento de Música para o mesmo nivel educativo, polo que cómpre unha programación didáctica

eficiente para conseguir os obxectivos pretendidos.

As primeiras unidades de contidos programadas, serán un repaso e profundización de contidos similares do pasado curso, utilizando as expresións xa asimiladas.

Durante o primeiro trimestre, se traballarán grupos semánticos significativos da asignatura, co seu correspondente uso en inglés. Partirase dos conceptos xa coñecidos e incrementarase o uso de

vocabulario específico así que avance o curso. O vocabulario específico refírese a expresións habituais de uso diario na aula de música, non a termos musicais de pouco uso fora do ámbito musical profesional.

Secuenciación:

Mesma secuenciación que nos demais grupos do curso.

Estratexias metodolóxicas

Seguiránse os seguintes principios básicos para a programación e diseño das actividades de aula:

a) Avaliación inicial

Durante o mes de setembro, cómpre unha preavaliación precisa do alumnado participante na nova Sección Bilingüe. Esta avaliación inicial será deseñada atendendo a dous obxectivos ben diferenciados:

Valoración do nivel lingüístico co que parte o alumnado. Evaluaranse os coñecementos idiomáticos estudados no pasado curso. Despois farase unha proba xeral de coñecementos do idioma.

Atenderase nesta probas iniciais ó carácter de oralidade que esta sección bilingüe pretende incentivar. Por conseguinte, serán principalmente probas orais e de escoita as que se lle esixan ó alumnado. O resultado deberá guiar ó profesorado sobre cáles son as prioridades e contidos básicos a nivel lingüístico que se deben afrontar.

Valoración do nivel musical do alumnado. Neste sentido faranse as mesmas probas por escrito que ó resto do alumnado, coa finalidade de coñecer as deficiencias e virtudes dos alumnos no que respecta á música.

Unha vez analizados os resultados das probas de preavaliación, farase unha programación de contidos axeitada á realidade do alumnado e cumprindo ós criterios que a administración sinala para tal fin. Esta programación será concluída nos últimos días de setembro. Na mesma se fará mención específica á sección bilingüe e será consensuada polos profesores e coordinadores participantes.

b) Terminoloxía específica

Ó igual que no pasado curso, o alumnado deberá dominar unha linguaxe específica relacionada coa música. Serán expresións, palabras, frases que normalmente se utilizan no contexto da aula de música, e que resultarían útiles na formación lingüística do alumno. Durante o 3º curso evitouse a utilización dun vocabulario musical moi específico no idioma inglés, xa que a súa aprendizaxe non sería prioritaria e podería entorpecer a asimilación de vocabulario máis básico e útil. Éste debe seguir sendo unha premisa á ter en conta, aínda que unha vez asentada unha base sólida, cómpre por parte do profesorado unha maior esixencia, conseguindo deste xeito unha perfecta atmósfera bilingüe dentro das clases.

c) Atención prioritaria á entonación.

Posto que na asignatura de música se traballan principalmente con actividades de

escoita, farase unha analoxía có linguaxe, esixindo sempre unha correcta pronunciación. Sinalarase en todo momento a riqueza fonética do idioma inglés así como posibles diferencias puntuais entre as dúas variantes máis universais, a inglesa e a americana.

d) Potenciación da expresión oral.

A principal utilización do idioma inglés farese dun xeito oral. Deste xeito fomentamos unha práctica directa do idioma coa súa conseguinte motivación do alumnado. Os contidos máis prácticos da asignatura de Inglés veranse deste xeito apoiados nas clases de música dunha forma directa. Será labor conxunta do profesor de música e do coordinador, a de asegurar unha coherencia nas expresións á empregar na aula bilingüe.

e) Utilización de material bibliográfico e audiovisual no idioma inglés.

Gracias á importancia deste idioma, existen gran número de materiais musicais en inglés ó alcance do profesor. Será labor primordial por parte do profesorado de facer unha selección do mesmo segundo os seguintes criterios:

Recursos musicais pedagóxicos ou científicos.

Recursos didácticos adaptados para o nivel educativo do alumnado. Nivel lingüístico similar ao do alumnado.

Acceso e posibilidades do alumnado de utilización do material no seu entorno.

Avaliación do proxecto

Ó final de cada trimestre o profesorado implicado no proxecto, avaliará a consecución dos contidos programados. Estableceranse ferramentas avaliativas apropiadas: presentacións orais, formulación de preguntas e respostas en inglés, debates, creación de programas de radio (podcast).

Na memoria final de curso reflectirase o nivel de consecución dos obxectivos programados.

19. Comunicación Audiovisual 2º Bacharelato

Introdución

A materia aborda unha análise do proceso de creación audiovisual, nas fases de pre-produción, produción e post-produción. Integraranse contidos teóricos, cun enfoque aberto e multidisciplinar, e exercicios prácticos, centrados principalmente na videocreación, dando a posibilidade ao alumnado de que se inicie dunha forma autónoma no mundo da produción e realización audiovisual.

Hoxe en día as ferramentas básicas para realizar vídeos sinxelos e publicalos vía internet están ao alcance de todo o mundo. A materia permite achegar os coñecementos necesarios e a capacidade de análise crítica ao alumnado de bacharelato para que podan ter un papel activo nese ámbito e saiban acceder aos recursos necesarios, sendo conscientes da necesidade de respectar os dereitos das persoas.

A posibilidade de incorporar materiais alleos abre a porta á utilización de recursos que de outro modo serían inaccesibles. O coñecemento dos dereitos de autor e das distintas licenzas de libre distribución é fundamental para que a incorporación destes recursos e a posterior difusión dos vídeos sexa feita de acordo coa legalidade vixente.

A creación audiovisual supón necesariamente un traballo en equipo. Incide

especialmente en desenvolver estratexias de planificación, de previsión de recursos, de anticipación e avaliación de resultados. Deste xeito, sitúa o alumnado ante un proceso que o obriga a tomar decisións de maneira consensuada, ate converter a idea inicial nun produto acabado. A materia fomenta o espírito creativo, a experimentación, a investigación e a autocrítica inherentes a todo proceso de creación.

A elaboración dun roteiro, a creación de personaxes e a interpretación dos mesmos, anticipando a gravación do vídeo, permite comprender o potencial creativo do audiovisual e aplicar coñecementos adquiridos noutras materias.

A comunicación audiovisual enriquece a capacidade comunicativa, dado que permite facer uso duns recursos específicos para expresar ideas, sentimentos e emocións. O alumnado aprende a observar e percibir, e desde o coñecemento da linguaxe visual, a apreciar os valores estéticos e culturais das producións audiovisuais do propio patrimonio cultural e do alleo.

Do mesmo modo a aprendizaxe dos aspectos técnicos fundamentais para o manexo das cámaras, os micros, a iluminación e posteriormente, a edición dixital de vídeo permitirá coñecer as capacidades e tamén as limitacións dos recursos técnicos dispoñibles, e valorar as posibilidades que o equipamento profesional ofrece ás persoas que traballan na realización audiovisual.

A edición dixital de vídeo mediante programas informáticos permite catalizar nun produto audiovisual todo o material de imaxe e son de produción propia ou allea de que se dispón para tal efecto. Neste punto é onde se verifica se as previsións foron adecuadas e o alumnado toma conciencia dos erros e os acertos que ocorreron nas etapas anteriores. A capacidade de adaptación e resolución de problemas, presente en todo o proceso, é decisiva para que o resultado final cumpra as expectativas.

A elaboración propia de material audiovisual aumenta necesariamente a capacidade analítica do alumnado en relación aos produtos audiovisuais emitidos polos medios de comunicación de masas. Coñecendo as características propias destes medios e a influencia que teñen na sociedade poderán elaborar un criterio propio sobre os distintos produtos audiovisuais e desenvolver unha conciencia crítica e selectiva.

A materia impartirase nun curso académico, coa intención de servir de base ao alumnado tanto para cursar estudos posteriores relacionados coa comunicación audiovisual, como para aplicar os recursos adquiridos a calquera outra área do coñecemento na que pretendan formarse.

2º de bacharelato

Comunicación audiovisual. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Producións audiovisuais				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Produción audiovisual. Fases do proceso. Axentes que interveñen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B.1.1. Recoñecer as tarefas correspondentes á pre-produción, produción e post-produción. ▪ B.1.2. Identificar a función dos distintos profesionais que interveñen nas producións audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB1.1.1. Analiza a visión do mundo do cine en películas representativas. ▪ AUB1.2.1 Analiza un proceso de rodaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ d ▪ g ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Difusión da obra audiovisual. A propiedade intelectual. Dereitos de autor. Libre distribución e dominio público. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B.1.3. Coñecer e valorar os dereitos das persoas e dos autores de obras audiovisuais. ▪ B.1.4. Identificar as distintas licenzas de libre distribución e acceder a recursos dispoñibles a través de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB1.3.1. Accede a recursos sonoros de dominio público e de libre distribución. ▪ AUB1.4.1. Busca información sobre a SGAE e sobre as licenzas cc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ n ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Tipos de obras audiovisuais. O cine de ficción, o cine documental e a videocreación. Os xéneros cinematográficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Analizar os recursos expresivos e estéticos propios dos distintos tipos de producións audiovisuais e identificar o xénero ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB1.5.1. Analiza producións audiovisuais identificando os distintos xéneros, e os recursos propios de cada un. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ b ▪ d ▪ e ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Creación de personaxes. Descrición física e psicolóxica. Cuestionario de Proust. ▪ B1.5. Interpretación de personaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Analizar os aspectos característicos das personaxes protagonistas dunha obra. ▪ B1.7. Definir pomenoradamente unha personaxe inventada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB1.6.1. Describe detalladamente as personaxes protagonistas dunha obra audiovisual. ▪ AUB1.7.1. Inventa unha personaxe partindo do cuestionario de Proust. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC

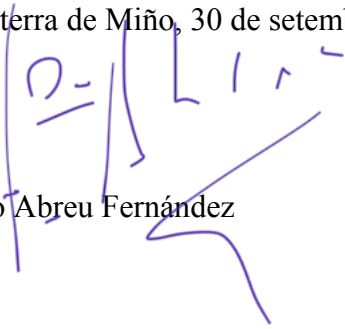
Comunicación audiovisual. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Interpretar unha personaxe determinada a partir dun roteiro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB1.8.1. Realiza exercicios de interpretación e improvisación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ d ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. O roteiro. Sinopsis. Escaleta. Roteiro literario, roteiro técnico e storyboard. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Identificar en obras cinematográficas de relevancia a súa estrutura narrativa. ▪ B1.10. Concretizar unha idea nun roteiro literario estruturado e viable. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB1.9.1. Analiza a estrutura narrativa dunha obra audiovisual. ▪ AUB1.10.1. Realiza unha sinopse e unha escaleta para unha obra audiovisual. ▪ AUB1.10.2. Escribe o guión literario dunha curtametraxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CAA ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Recursos de estilo. Relacións espazo-temporais na narración audiovisual. Flashforward e flashback. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Analizar a importancia narrativa dos recursos de estilo na construción narrativa cinematográfica e utilízalos adecuadamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB1.11.1. Recoñece e analiza o significado narrativo dos recursos de estilo, como o flashback e o flashforward en obras audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
Bloque 2. Imaxe e son				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ i ▪ j ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Fundamentos perceptivos da imaxe en movemento. Ilusión de movemento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comprender a técnica de sucesión de imaxes fixas para simular movemento. E coñecer os inventos precursores do cine. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.1.1. Realiza fotografías secuenciais para simular o movemento de obxectos inanimados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Características técnicas da imaxe cinematográfica e videográfica. ▪ B2.3. Manexo da cámara. Tipos de obxectivas, balance de brancos, exposición e enfoque. Accesorios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Diferenciar a calidade da imaxe, os formatos e as variacións na luminosidade, saturación e matiz. ▪ B2.3. Comprender o funcionamento da cámara e saber adaptar as distintas funcións para conseguir o resultado adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.2.1. Analiza as diferenzas entre imaxes captadas con gran angular e con tele-obxectiva. ▪ AUB2.3.1. Realiza gravacións en interiores e exteriores axustando os parámetros da cámara manualmente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ i ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. A iluminación no audiovisual. Temperatura de cor. Fontes de luz e accesorios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Recoñecer o valor expresivo da iluminación e as posibilidades dos recursos técnicos utilizados na iluminación de escenas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.4.1. Valora a función expresiva da iluminación en obras audiovisuais representativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Linguaxe audiovisual. Encadramento e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Identificar os tipos de plano polo seu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.5.1. Modifica o encadramento dunha 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC

Comunicación audiovisual. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ j ▪ n ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ composición. Angulación. Movements de cámara. ▪ B2.6. Continuidade na imaxe audiovisual. Problemas máis frecuentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ encadramento e valorar as características expresivas de cada un. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ imaxe dada e comparar as características expresivas de ambas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Identificar a angulación e o movemente de cámara utilizados nun plano determinado. ▪ B2.7. Valorar a importancia da continuidade na imaxe audiovisual e recoñecer os problemas nunha gravación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.6.1. Analiza os tipos de plano, ángulos e movementos de cámara nunha obra audiovisual. ▪ AUB2.7.1. Realiza a gravación dunha curtametraxe escollendo correctamente os planos adecuados en cada escena. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ j ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Características técnicas do son. Gravación de audio. Sistemas de captación microfónica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Coñecer o equipamento utilizado na gravación de audio e as consideracións necesarias para a gravación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.8.1. Realiza gravacións en distintos ambientes e valora os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ j ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8.A linguaxe sonora. A relación entre a imaxe e o son, intencións expresivas e comunicativas. ▪ B2.9.As capas de audio: voces, efectos sonoros, son de ambiente e música. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Identificar e analizar a función dos elementos sonoros nunha obra audiovisual, comprendendo a relación entre a imaxe e o son. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.9.1. Analiza o valor funcional, expresivo e comunicativo dos recursos sonoros empregados nunha produción audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.9.2. Grava diversos efectos sonoros para utilízalos nun audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ d ▪ e ▪ i ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Dobraxa e playback. Aplicacións nas obras audiovisuais. As voces no cine de animación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Valorar a utilización da dobraxe e do playback en determinados contextos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.10.1. Analiza o efecto da dobraxe nunha película, comparándoa coa versión orixinal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Coñecer as posibilidades da modificación dos elementos sonoros nunha obra audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.11.1. Realiza unha dobraxe dun fragmento dunha obra audiovisual, inventando un diálogo diferente que se adapte á imaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ j ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Os efectos especiais nas producións audiovisuais. Noite americana, croma e efectos dixitais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Valorar a complexidade técnica na fabricación de efectos para producións audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.12.1. Analiza a aplicación dos efectos especiais no cine. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Edición dixital de audiovisuais. Continuidade e ritmo. Efectos, transicións e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Analizar os procesos técnicos que se realizan na edición de vídeo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AUB2.13.1. Analiza o ritmo dun anuncio televisivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD

Música e tecnoloxía

Si hai algunhas aprendizaxes que se reforzaron e adquiriron incluso máis do que terían sido no ensino presencial, estas foron as relacionadas co uso da tecnoloxía. A necesidade de ferramentas para a gravación do son fixo que os aspectos tecnolóxicos que normalmente teñen pouco peso no traballo diario fosen consolidados durante este período. Traballamos con programas de gravación de son e imaxe e aprenderon técnicas para a edición. Outro apartado reforzado en relación á tecnoloxía é o relacionado con aulas e plataformas para o ensino virtual (pouco empregadas ata o momento no aula de música).

En Salvaterra de Miño, 30 de setembro de 2020

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Fernando Abreu Fernández', written over the printed name below.

Fernando Abreu Fernández